

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1 Siunnersuummut tunngaviusut pingaarnerit

Sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussineq nunatsinni nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni inissiamik pilersuinermit oqaluttuarisaanermi qitiusumi inissisimasimavoq. Aaqqissuussinermit illuliassanik katitigassanik, sanaqataasup nammineerluni ilinniarsimasumik ilitersuisumik ikiorteqarluni sanaqataaffigisinnaasaannik, sanaartornissamut imaluunniit pissarsinissamut innuttaasut periarfissinneqarput. Aaqqissuussineq sumiiffinnut realkredit-init aningaaserivinniillu aningaasalersuinissap anguneqarsinnaanngiffiit imaluunniit atugassarititaasut suliaqarnermit innuttaasut amerlanerpaartaannik mattussisut tunngavigalugit aatsaat anguneqarsinnaaffiit, siunnerfeqartinneqarpoq. Taamaattumik sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussineq innuttaasunut imminnut inissiamik pilersorusuttunut, kisianni nalinginnaasumik inissianik niuerfinnut periarfissaqanngitsunut, allatut periarfissaavoq pingaaruteqartoq.

Naalakkersuisut maannakkut qinersivimmi nunatsinni isorliunerusuni inuuniarnermit atugassarititaasunik pitsanngorsaanaasaaq immikkut ukkataraat. Ingerlalluartumik inissiamik pilersuinissaaq tassani ilaavoq tunngaviusoq aammalu innuttaasut illoqarfiit anginerusut avataanniittut nammineq inissaminnik pilersitsisinnaanissaannut tunngavissinissaaq ersarissumik anguniagaavoq. Tamanna sumiiffinni niuernermit tunngavilimmik akiitsortitsinissaaq killeqartillugu aammalu Namminersorlutik Oqartussat aalajaatsunik ineqarnermut tunngasunut innuttaasut periarfissaqarnissaannik tunngavissisariaqarfiini, pingaartumik atuuppoq.

Aaqqissuussaanermut ataatsimiititaliarisup inassuteqaataannik malitseqartitsinermit ilaatillugu sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussineq aammalu inissianik aningaasalersuinermit aaqqissuussinerit allat 1. januar 2017 kommuninut tunniunneqarput, peqatigisaanik ataatsimoortumik tapiissutit ataavartussamik qaffatsinneqarlutik. Siunertaavoq najukkani qanittumiinnerup, eqaatsuutitsinerup allaffissornermilu najukkami ilisimanninnerup nukittorsarnissaat. Kisianni naliliinerup 2023–2024-mi Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfimmit ingerlanneqartup takutippaa kommunit allaffissorneranni assigiinngissutaasut annertoorujussuusut, ilanngullugu kommunini arlalinni ingerlanneqarsimasut killeqartorujussuusut kiisalu aningaasassanik paasiuminartitsinermit, pingaarnersuinermit atorluaanermilu anigorniagassat annertoorujussuusut. Ataatsimut isigalugu aaqqissuussinerup illoqarfinni minnerusuni isorliunerusunilu innuttaasunut

iluaqutaasumik ineqarnermut politikikkut sakkussatut atorineqarnera tamatuma sanngiillisippaa.

Tamanna tunngavigalugu – aammalu Naalakkersuisut isorliunerusunut ataatsimoortumik anguniagaqarnerinut ilaatillugu – aalajangiisoqarpoq illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiaritit ataffissornikkut aquneqarnerat aningaasalersorneqarnerallu Namminersorlutik Oqartussanut utertinneqassasut. Utertitsinermit qulakkeerneqassaaq nunarput tamaat aaqqissuussinerup assigiissaartumik, sunniuteqarluartumik eqqortumillu ataffissornikkut aquneqarnissaa, aningaasassat ineqarnermut politikikkut anguniakkanut naapertuuttumik atorineqarlutik aammalu isorliunerusuni tamani innuttaasut aaqqissuussinermik naligiimmik atuisinnaassallutik.

Sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinerup utertinneqarnissaa aalajangiunneqareerpoq aammalu 2026-mut Aningaasanut inatsimmi aningaasalersorneqassalluni, tassani aaqqissuussinermut aningaasassat kommuninut ataatsimoortumik tapiissutiniit immikkut Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaliissutitut nuunneqarlutik. Aningaasanut inatsisip akuerineqarnerani ataffissornikkut piginnaatitaaneq aningaasaqarnikkullu akisussaaffik 1. januar 2026 aallarnerfigalugu Namminersorlutik Oqartussanut utertinneqarput. Siunnersuummi matumani utertitsinissaq akuerineqartoq atuutsinneqartussanngorpoq aammalu illunut sanaqataaffiusunut aaqqissuussinermut nutartikkamut pisariillisakkamullu, Namminersorlutik Oqartussanit aquneqartumut, ataatsimoortumik inatsimmi tunngavissiisoqarluni.

Siunnersuut peqatigisaanik ineqarnermi aaqqissuusseqqinnermi atitunerusumi aammalu isorliunerusunut iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnermi ilaatinneqarpoq. Suliniutissani marluusuni tamani siunertaavoq nunarput tamakkerlugu ineqarnerup aaqqissugaanerata pisariitsuunissaanik, paasiuminartuunissaanik piujuartuunissaanillu qulakkeernissaq, sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussineq sulii illoqarfiit anginerusut avataanni inissiamik pilersuinnermi ilaassalluni pingaaruteqartoq.

1.2 Siunnersuutip imai ataatsimut isigalugit

Illunut sanaqataaffiusunut aaqqissuussineq Naalakkersuisut oqartussatut piginnaatitaaneq kommunalbestyrelsiniit tigullugu Namminersorlutik Oqartussanit aquneqartoq, siunnersuummi aalajangersarneqarpoq. 2026-mut aningaasanut inatsit toqqaannartumik malinneqartoq, tassani pineqarpoq, taanna malillugu aningaasassat ataatsimoortumik tapiissutiniit avissaartinneqarlutik aammalu immikkut Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaliissutit ataanni inissinneqarlutik.

Siunnersuummi nunarput tamakkerlugu assigiissaartunik maleruagassaqaalersitsisoqarpoq. Tamatuma ilaatigut kingunerai:

- illunik sanaqataaffiusunik sanaartornissamut, pissarsinissamut tigusinissamullu taarsigassarsiarititat siunissami Naalakkersuisunit taarsigassarsiaritinneqartassasut,
- allaffissornikkut aqutsineq pisariillisarneqassasoq digitalinngorsarneqassasorlu,
- taarsigassarsiarititat ernialersugaanatillu akilersugassaanngitsutut taarsigassarsiaritinneqartassasut, assigiimmik ukiuni 20-ni nalikillilerneqartussatut,
- aaqqissuussineq inoqarfinnut pissusiviusuni inissianik pisariaqartitsiviusunut siunnerfeqartinneqassasoq,
- illut inoqannginnissaat pinaveersaartinniarlugu najugaqartussaataaneq atuisinnaanermullu killilersuinerit pillugit piumasaqaatit aalajangiusimaneqassasut,
- akiligassanngortitsinermi attartortitsinissamut, piginnittut nikinnerinut tigusinermullu maleruagassanik ersarissunik aalajangersaasoqassasoq,
- inissiat qanoq ittuunissaannut akuerisaasut kisimik aaqqissuussinermi atorneqarsinnaassasut.

Aaqqissuussinernup allaffissornikkut aqunneqarnerata aalajaatsuunissaa, assigiissaartuunissaa paasiuminartuunissaalu Namminersorlutik Oqartussat siunissami qulakkiissagaat pillugu aningaasanut inatsimmi siunertarineqartoq siunnersuummi tunngavissinneqarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisit atuuttut malillugit illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsiarititassat illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-imeersoq, illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 21. maj 2024-meersumi allanngortinneqartoq, naapertorlugu taarsigassarsiaritinneqartarput.

Taarsigassarsiarititat ullumikkut kommunalbestyrelsimiit taarsigassarsiaritinneqartarput aammalu kommunip aningaasaqarnerata, inissianut aningaasalersuinermut aaqqissuussinernik, ilanngullugu nunaqarfinnut isorliunerusunullu inissialiortiternermut pilersaarut, aqutsinissamut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutitigut nukittorsarneqartup, iluani aningaasalersorneqarluni.

Sanaqataalluni illuliornissamut aaqqissuussinermi atuuttumi siunertaavoq, nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni, ingerlalluartumik nammineq inissianut aningaasalersuinerimullu

niuerfeqanngitsuni, inissianik sanaartornissap pissarsisarnissallu tunngavissinnissaa. Aaqqissuussinermi ilaatinneqarput taarsigassarsiarititat ernialersugaanatillu akilersugassaannngitsut, assigiimmik ukiuni 20-ni nalikillilerneqartussat, aammalu taarsigassarsisussap 25.000 koruuninik aningaasanngorlugu aalajangersimasumik akiliuteqarneratigut, aningaasartuutit taarsigassarsiffigineqarsinnaatitaasut 100 %-ii angullugit aningaasalersuinissaq akuerineqarsinnaalluni. 2024-mi allanngortitsinermi inoqutigii isertitaqqortussusaannut tamanut aaqqissuussineq ammaanneqarpoq aammalu pisariinnerulersinneqarluni innuttaasunullu orniginarnerulersinneqarluni.

Illunut sanaqataaffiusunut Naalakkersuisunit qanoq ittuunissaannut akuerisaannut, aammalu illuliornermi illuliornermut pilersaarusiornermullu inatsimmik atuuttumik naammassinnittunut, taamaallaat taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq. Illu sanaqataaffiusoq katitigassatut tunniunneqassaaq aammalu ilinniarsimasumik sanaqataasussamik ikiorteqarluni sananeqassalluni. Qanoq ittuunissaannut akuersissut ukiuni 20-ni siullerni pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinissamut pilersaarummik imaqaassaaq, ilanngullugit aserfallatsaaliuinnermut aningaasartuutissat missiliorneqartut.

Inatsisit atuuttut naapertorlugit pisortanut akiitsoqarnermi illumi sanaqataaffiusumi najugaqartussaataitaneq atuuppoq. Atugassarititaasut erseqqinnerusumik aalajangersarneqartut tunngavigalugit peqanngikkallarnermi attartortitsisoqarsinnaavoq, aammalu illu sanaqataaffiusoq piginnittut nikinneranni pisortat taarsigassarsiarititai tigullugit tunineqarsinnaalluni imaluunniit piumasaqaatit erseqqinnerusumik allassimasut tunngavigalugit kommunimit tiguneqarsinnaalluni. Atuisinnaaneq killeqarpoq, tassami immikkut piumasaqaatit aalajangersimasut, ilaatigut illumut ikuallattoornissamut sillimmasiissummi sillimmasiissummut akiliutissani kinguaattooqqanerit, eqqaassanngikkaanni, eqqartuussivikkoortumik malersorneqarnissaq aammalu qularnaveeqqusiussinissaq aallaaviatigut mattunneqarmata.

Illumut sanaqataaffiusumut taarsigassarsiarititat ullumikkut kommuninit, immaqa inissianik allaffissornikkut aqutsinermut ingerlatseqatigiiffik pisortanit pigineqartoq suleqatigalugu, allaffissornikkut aqunneqarput. Kommunit illumut sanaqataaffiusunik sumi aammalu qanoq amerlatigisunik sanaartortoqassanersoq, aningaasaqarnikkut sinaakkutissamik iluanni pingaarnersiuisarput, aammalu illuliassanik katitigassanik inniminniineq, sanasunut isumaqatigiissuteqarneq illuliornerullu malinnaaffigineqarnera isumagisussaallugit. Kommunit aaqqissuussinermik atuinerat annertuunik assigiinngissuteqartoq aammalu kommunini arlalinni suliat annikitsuaraasut, naliliinerup takutipmaa.

2.2. Siunnersuutip imai

Inatsisissatut siunnersuummi sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinerup ataatsimoortillugu allanngortinnissaa atuutsinneqalerpoq, tassani Naalakkersuisut

pingaarnertigut allaffissornikkut aqutsineq taarsigassarsititsisutullu inissisimaneq tigussallugit. Peqatigisaanik najoqqutassatigut maleruagassat atuuttut illunut sanaqataaffiusunut inatsimmi immikkoortumi nutaami ataatsimoortinneqarput, aammalu illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-imeersoq atorunnaarsinneqarluni.

Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit makkuupput:

Piginnaatitaanerup allaffissornikkullu aqutsinerup angerlaanneqarnerat

Taarsigassarsititsinissamut aningaasaliinissamullu piginnaatitaaneq kommunalbestyrelsimiit Naalakkersuisunut nuunneqarpoq. Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarnermikkut inissianik allaffissornikkut aqutsinerup ingerlatseqatigiiffimmut kommuninit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumut, Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiisinnaasumut akiliisitsisarsinnaasumullu, ulluinnarni allaffissornikkut aqutsineq suliaqkiissinnaavaat. Naalakkersuisut ilitersuinissamut nakkutilliinissamullu piginnaatitaaginnassapput. Taamaaliormi assigiissaartumik, nuna tamakkerlugu allaffissornikkut aqutsinissaq qulakkeerneqassaaq, ilinniarsimasunik allaffissornikkullu angisuunik ingerlatsinerup iluaqutissartaasut atorluarnissaannik periarfissaqartumik.

2026-mut aningaasanut inatsimmi piginnaatitaaneq aningaasalersuinerlu 1. januar 2026 aallarnerfigalugu Namminersorlutik Oqartussanut nuutinneqarput. Inatsisissatut siunnersuummi matumani aaqqissuussinerup Namminersorlutik Oqartussanit aqunneqartumut najoqqutassatigut maleruagassiineq aalajangersarneqarpoq.

Nunami sumiiffinni atuuffissaa sullitassallu

Sumiiffinnut ingerlalluartumik nammeneq ineqarnerup akiitsortitsinermullu niuerfeqanngitsunut, aaqqissuussineq sammitinneqarpoq, kisianni nunassittarnerup niuerfiullu maannakkut ineriartornerat eqqarsaatigalugit killilernerqarnera nutarterneqarluni. Nunaqarfinni illoqarfinnilu tamaginni taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq, taamaattoq Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Nuuk, Maniitsoq aamma Qaqortoq ilaatinneqaratik, tassani innuttaasut aningaasalersueriaatsit nalinginnaasut aammalu inissianut aningaasalersuinerup aaqqissuussinerit allat atorluarsinnaanerummasigit. Aammattaaq illu sanaqataaffiusoq nunalerinerup akuersissummik piginnittup imaluunniit ingerlatsisup najugaqarfissaatut atorneqartussaappat, sumiiffinni nunalerinerup siunertanut atugassiivigineqartuni taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq.

Peqatigisaanik qinnuteqartup pissusiviusuni atassuteqarneq uppersarsarpagu, assersuutigalugu suliffeqarnermigut imaluunniit ilinniarnermigut, illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi qinnuteqartup sulit najugaqarfignersimannngisaani taarsigassarsinissamut periarfissaq atuutinneqalerpoq. Tamanna nuttarsinnaanerup nukittorsaassaaq aammalu isorliunerusunut atassuteqarnerup tapersiissalluni.

Taarsigassarsiarititanut atugassarititaasut aningaasalersuinerlu

Siunnersuummi tunngaviusumik taarsigassarsititsinissamut piumasaqaatit, 2024-mi inatsisip allanngortinneqarnerani atuutsinneqalersut, ingerlateqqinneqarput:

- Taarsigassarsiat ernialersugaanngitsutut akilersugassaanngitsutullu, ukiuni 20-ni assigiimmik nalikillilerneqartussatut, taarsigassarsiaritinneqassapput.
- Taarsigassarsiat taarsigassarsisup 25.000 koruuninik aningaasanngorlugu aalajangersimasumik akiliuteqarneratigut, aningaasartuutissat taarsigassarsiffigineqarsinnaasut 100 %-ii angullugit annertussuseqarsinnaapput.
- Taarsigassarsisup taarsigassarsiffigineqarsinnaasut saniatigut aningaasartuutit nammineerluni aningaasalersussavai, aammalu tassunga tunngasortaanut aningaaserivimmi qularnaveeqqusiinissaq Naalakkersuisut taarsigassarsititsinissaminut piumasaqaatigisinnaavaat.

Taarsigassarsiat inissianik sanaartornissamut imaluunniit pissarsinissamut pisortat tapersiissutaannut allanut ataqatigiissinneqarsinnaanngillat, aammalu immikkut tunngavissaqarsimanngippat, inoqarfinni pisortat inissiaataannik atorneqanngitsunik imaluunniit inissianik pisortanit aningaasalersorneqartunik inoqanngitsunik, innersuussinissamut piumasaqaatinik naammassinnittunik peqartuni, taarsigassarsititsisoqarsinnaanngilaq, takuuk inatsisissamut siunnersuummi ilaatitsinnginnermut aalajangersakkat. Aaqquissuussinerup pissusiviusuni inissiamik pisariaqartitsiviusuni atorneqarnissaa aammalu aningaasat inissiani inoqanngitsuni pituttorneqannginnissaat, taamaaliornermi qulakkeerneqarpoq.

Najugaqartussaataitaneq aamma attartortitsisarneq

Najugaqartussaataitaneq allanngortinnagu ingerlateqqinneqarpoq: piginnittoq illumi sanaqataaffiusumi najugaqarnissamut aammalu pisortanut akiitsoqarnerup ingerlanerani illumi inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimasumik najugaqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Najugaqartussaataitaneq pisuni immikkut ittuni, piffissami killilimmi, inatsimmi maleruagassat malillugit attartortitsinikkut, naammassineqarsinnaavoq, ilaatigut ilinniarnermi, napparsimanermi imaluunniit nuukkallarsimanermi. Attartortitsineq atugassarititaasut pisortanit maleruagassiivigineqartut tunngavigalugit aammalu Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut taamaallaat pisinnaavoq. Siunertaavoq sumiiffinni inissianik amigaateqarfiusuni illunik inoqanngitsoqarnissaata imaluunniit sunngiffimmi siunertanut atorneqarnissaasa pinngitsoortinnissaat.

Atuisinnaanermut killilersuinerit, piginnittut nikinneri akiligassanngortitsinerlu

Illut sanaqataaffiusut aaqqissuussinerup ataaniittut atuisinnaanermut killilersuiffigineqarnerat, siunnersuummi ingerlateqqinneqarpoq: Piumasaqaatit pingaartinneqartut aalajangersimasut (assersuutigalugu illumut ikuallattoornissamut sillimmasiineq) aamma taarsigassarsiat nammineq aningaasalersugassanut aningaasalersuutaasut eqqaassanngikkaanni, eqqartuussivikkoortumik malersuinissaq qularnaveeqqusiussinissarlu aallaaviatigut mattunneqarput. Taarsigassarsiat piginnittut nikinneranni akiligassanngussapput, kisianni piginnittup nutaap piumasaqaatit erseqqinnerusut malillugit atugassarititaasut allanngortinneqanngitsut tunngavigalugit taarsigassarsiat tigusinnaavai.

Maleruagassanik malinninnginnermi Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq pinngitsaaliissummik tuniniaqqusinnaavaat imaluunniit illu tigusinnaallugu. Pisumi kingulliullugu taaneqartumi aningaasaqarnikkut isumannaagassat illup niuerfimmi nalingatut, Naalakkersuisunut akiitsut sinneri ilanngaatigalugit, naatsorsorneqassapput; inernera taarsigassarsisup pisassarippagu, taanna tunniunneqassaaq, aammalu inernera Namminersorlutik Oqartussat pisassarippassuk, akiitsut sinneri 0 koruuninngorlugit nalikillilerneqassapput. Taamaaliornermi taarsigassarsisup ataavartumik akiitsoqarnissaa pinngitsoortinneqassaaq, aammalu pisortat inissiamik, ineqarnermut politikikkut atorneqarsinnaasumik, atuisinnaanissaat qulakkeerneqassalluni.

Qanoq ittuuneranut akuersissuteqarneq aamma teknikkikkut piumasaqaatit

Illunut sanaqataaffiusunut Naalakkersuisunit sanaartugassatut pilersaarusiorneqartunut akuerineqartunullu taamaallaat taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq. Illup sanaqataaffiusup aaqqissuunneqarneranut, atorneqarneranut teknikkinnullu atortulersugaaneranut piumasaqaatit erseqqinnerusumik aalajangersarneqartut naammassisimassavai, ilanngullugu ukiunut 20-nut siullernut pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinissamut pilersaarut. Suliaqarnermi aallaqqaammut illut, ilanngullugu Illorput 2100 naleqquttumik allanngorartinneqartut, atorneqareersut, najukkani silap pissusaanut nunamilu teknikkinit tunngasunut naleqqussagaasut, atorneqassapput. Illut sanaqataaffiusut aallaaviatigut qaarsumi aalaakkaasumi ajoquteqanngitsumilu aammalu nunami maavartumiunngitsoq, toqqavilerneqarnissaat pingaartinneqarpoq, ilaatigut silap pissusaata allanngoriartorerata nunap naqqani pissutsinut pingaaruteqarnerata malitsigisaanik.

Qinnuteqarneq, suliassamik sularinninneq tunniussinerlu

Taarsigassarsinissamik qinnuteqaat Naalakkersuisunut tunniunneqassaaq, tassani ataatsimoortumik aningaasaqarnikkut teknikkikkullu nalilersuineq ingerlanneqassalluni aammalu qinnuteqartup aningaasaqarnera, pisortanut akiitsoqarnera inissiamillu pisariaqartitsinera pillugit paasissutissat pisariaqartut piniarneqassallutik. Qinnuteqartut annertuunik akilerneqanngitsunik, akiligassanngoreersunik pisortanut akiitsullit taarsigassarsitinneqarsinnaanngillat.

Taarsigassarsiat taarsigassarsisumut aningaasanngorlugit tunniunneqassanngillat, kisianni illuliassamik katitigassamik pilersuisumut aammalu sanasunut suliaassanik taarsigassarsititsinermi ilaatinneqartunut, tunniussinermit suliarinninnermullu uppernarsaaneq malillugu, toqqaannartumik tunniunneqassallutik. Illu sukkulluunniit ikuaallattoornissamut illullu ajoqusernissaanut sillimmaserneqarsimassaaq aammalu sillimmasiisarfiup sillimmasiisummut akiliummut kinguaattooruteqarneq pillugu Naalakkersuisut nalunaarfigisinnaavai.

Ikaarsaariarnermut aalajangersakkat

Siunnersuummi sanaqataanermut inatsit atuuttoq atorunnaarsinneqarpoq aammalu taarsigassarsiarititat taarsigassasititsinissamullu neriorsuutit atuuttut ingerlateqqinneqarlutik. Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-imeersoq imaluunniit illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 21. maj 2024-meersoq naapertorlugu taarsigassarsiarititat Naalakkersuisut taarsigassarsititsisorilerlugit nuutinneqassapput aammalu siunissami inatsimmi matumani maleruagassat, pisariaqartunik naleqqussarneqarneri ilanngullugit, malillugit allaffissornikkut aquunneqassallutik. Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 19. november 2007-imeersoq imaluunniit siusinnerusukkut sanaqataanermut inatsit naapertorlugu taarsigassarsiarititat pisoqaanerusut allanngortinnagit ingerlateqqinneqarput. Taamaaliormi aaqqissuussinerit pisoqaanerusut kingumoortumik allanngortinnagit aquunneqartumik paasiuminartumillu ikaarsaarnissaq qulakkeerneqassaaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

3.1. Pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinerup angerlaanneqarneranut, 2026-mut Aningaasanut inatsimmi aalajangiunneqartumut aningaasalersorneqartumullu, aaqqissuussinerup aningaasalersorneqarnera kommuninut ataatsimoortumik tapiissutiniit Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu naalakkersuisoqarfimmi suliaasaqarfiup ataani Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaliissutitut immikkoortunut nuutinneqarpoq. 2026-mut Aningaasanut inatsimmi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit ilai, maannamut sanaqataalluni illuliornermut suliaasaqarfimmut matussusiisartut, annikillisinneqarput, aammalu aaqqissuussinermit ataatsimoortumik, Namminersorlutik Oqartussanit allaffissornikkut aquunneqartumik, pilersitsinissaq siunertaralugu aningaasassat Namminersorlutik Oqartussanut atugassanngortinneqarlutik.

Oqaluttuarisaanermi sanaqataalluni illuliornermut suliaasaqarfimmut ataatsimoortumik tapiissutit ukiumut 30 mio. koruunit tungaannut annertussuseqarsimapput, inissianut aningaasalersuinermit aaqqissuussinermit aningaasassat tamarmiusut qaffasinnerusimallutik.

Kommunit allaffissornikkut aqutsinerannik naliliinerup takutippaa pissusiviusuni taarsigassarsiarititat 2017-imi tunniussinermi naatsorsuutigineqartut inorujussuarlugit annertussuseqarsimasut, aammalu siunertanut ataatsimoortumik tapiissutini aningaasassat sanaqataalluni illuliornernut inissianullu aningaasalersuinernut aaqquissuussinerit malillugit taarsigassarsiarititanit allaanerusunut atorineqarsimallutik. Taamaattumik angerlaassinermi naatsorsuutigineqarpoq aningaasassat suliaasaqarfimmut immikkoortinneqareersut siunnerfeqarnerusumik atorineqalissasut, taamaalillunilu nunaqarfinni isorliunerusunilu pissusiviusuni inissianik sanaartornissap pissarsinissallu ukkatarineqarnerulernissaat qulakkeerneqassalluni.

Taarsigassarsiarititanut killissaliussat, 2026-mut Aningaasanut inatsimmi aalajangersarneqareersut, saniatigut nunap karsianut ataavartussamik nutaanik aningaasaqarnikkut pisussaaffeqalernermik inatsisissatut siunnersuut kinguneqassanngilaq. Siunnersuut taamaalilluni aningaasaliissutitigut killissaliussat atuutereersut iluanni piviusunngortinneqassaaq.

Angerlaassinermi allaffissornikkut sunniutaasussat – ilanngullugu suliaasanik suliarinninnermi pisinnaasassanik pisariaqartitsineq – taamatuttaaq 2026-mut Aningaasanut inatsimmi ilanngunneqarput. Kommunit angerlaassinerup malitsigisaanik suliaasaqarfii annikillisinneqassapput, Namminersorlutik Oqartussat oqartussatut allaffissornikkullu aqutsisutut ingerlatassat tamakkiisumik tigussallugit.

Naatsorsuutigineqarpoq IT atorlugu periaatsimik ineriartortitsinissamut naleqqusaaissamullu ataasiartumik aningaasartuutissaasinnaasut, ilanngullugu taarsigassarsianut suliaasanut moduli pisariitsoq patajaatsorlu, aningaasaliissutitut killissaliussat atuuttut iluanni akilerneqarsinnaasasut. Taamaattoq taarsigassarsianut modulimut tunngatinneqartumik ineriartortitsineq aningaasanut inatsisissap suliarineqarnerani immikkut pingaarnersiuffigineqartariaqarsinnaasooq, inatsimmik allanngortitsinernit kingullernit misilittakkat takutippaat, taamaassappallu tamanna missingersuutitut suleriaatsit nalinginnaasut atorlugit passunneqartussaassaaq.

3.2. Pisortanut allaffissornikkut sunniutaasussat

Siunnersuutip atuunnerani sanaqataalluni illuliornermut suliaasaqarfimmi suliaasanik suliarinninneq tamarmiusooq siunissami Naalakkersuisunit qitiusumi isumagineqartussaavoq, immaqaa inissianik allaffissornikkut aqutsinermut ingerlatseqatigiiffimmut suliaakkiinertalimmik. Angerlaassineq Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu Naalakkersuisoqarfimmi isumalluutinik pisariaqartitsinerulernermik malitseqarpoq, angerlaassinissaq pillugu tunngaviusunut allakkiami allaffissornermut, suliaasanik

suliarinninnermut aaqqissuussinerullu malinnaavigineqarneranut ukiumut sulisussanut 1-2-nut missiliorneqartumik.

Naatsorsuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussani allaffissornerulerneq kommunini suliassanik suliarinnittussaajunnaartuni, sanaqataalluni illuliornermut taarsigassarsianik tunniussisussaajunnaartuni ingerlaavartumillu malinnaasussaajunnaartuni allaffissornikkut suliakkersuinerup annikillisinneqarneranit annertuumik illuatungilerneqassasoq.

Angerlaassineq allaffissornikkut pisariillisaanissanut periarfissiisoq naliliisoqarpoq, ilaatigut makkunatigut:

- nunarput tamakkerlugu malittarisassat suleriaatsillu ataatsimoorussat,
- qinnuteqarnermut taarsigassarsianullu allakkiat assigiissaakkat,
- paasissutissanik nalunaarsukkanik pitsaanerusunik tunngavissiiinissaq aammalu utertillugit akiliutinik inissianillu malinnaalluarnenissaq,
- ataatsimoortumik suliassatigut inerisaaneq ilisimasanillu avitseqatigiinneq sumiiffimmi ataasiinnarmiittut.

Ataatsimoortillugu naliliisoqarpoq siunnersuut isumalluutit annertunerulertussat missiliorneqartut iluanni Namminersorlutik Oqartussanit allaffissornikkut passussivigiuminarnersassaq aammalu ataatsimut isigalugu pisortanut ilanngaaseereermermi allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerunani ingerlanneqarsinnaassasoq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut sunniuteqarnerluttussatut naatsorsuutigineqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuut illunik sanaqataaffiusunik peqarfiusuni ingerlataqarnerulernermik malitseqartillugu – assersuutigalugu isorliunerusuni illunik sanaqataaffiusunik amerlanerusunik sanaartortoqarluni – najukkami entrepernørit, sanasut siunnersortillu suliassaqaqarnerulersinnaapput. Sunniutaanut ataasiakkaatigut ingerlatat annertussusaat aamma aningaasanut inatsisini pingaarnersiuneq, apeqqutaasussaapput.

Suliffeqarfinnut allaffissornikkut nammagassanik nutaanik imaluunniit maleruagassiinermi piumasaqaatinik atuutsitsilertoqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit inuit peqqissusaannut toqqaannartumik sunniuteqarnerluttussatut nalilerneqanngilaq.

Illunik sanaqataaffiusunik qanoq ittuunissaannut akuersissuteqarneq sanaartugassamullu pilersaarusiorneq najukkami silap pissusnaanut nunamilu teknikkinut tunngasut mianeralugit pissapput, ilanngullugu ajornartinnagu qaarsumi aalaakkaasumi ajoquteqanngitsumilu toqqavilerneqarnissaa pillugu inassuteqaat. Tamatuma piujuartussamik isumannaatsumillu

illuliornissaq tunngavississavaa aammalu nunap naqqanut tunngasut allanngornerisa malitsigisaannik ajoqusernissamik annikillisitseqataasinnaalluni.

Inoqutigiinnut kalluarneqartunut tigussaannerusumik ineqarnermut tunngasut peqqissutsimut atugarissaarnermullu malittaasunik pitsaasunik sunniuteqassapput, pingaartumik sumiiffinni maannakkut inissiat aserfallassimappata imaluunniit isateriaannanngorsimappata.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Siunnersuut ataatsimoortumik innuttaasut isorliunerusuni illoqarfinnilu minnerusuni imminnut inissiamik pilersornissamut periarfissaannik pitsanngorsaassasoq aammalu nunarput tamakkerlugu naligiissitsinermik pitsanngorsaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Angerlaassinermi kommunit akornanni allaffissornermi, pingaarnersiunermi aammalu sanaqataalluni illuliassanut aningaasassat atorneqarneranni assigiinngissutaasut atuukkunnaassapput, aammalu aaqqissuussinermik atuisinnaaneq kommunimut atassuteqarnermut attuumassuteqarunnaassalluni. Tamanna assigiissaarnerulersitsissaaq aammalu innuttaasunut illumik sanaqataaffiusumik sananissamik imaluunniit pissarsinissamik kissaateqartunut atugassarititaasut takorlooruminarnerulissallutik.

Aaqqissuussinermi aningaasaqarnikkut atugassarititaasut – 100 %-imik aningaasartuutini taarsigassarsiffigineqarsinnaasunik aningaasalersuineq, 25.000 koruuninik aalajangersimasumik akiliuteqarnissaq aammalu ukiuni 20-ni assigiimmik nalikilliligaasunik ernialersuiffigineqannginnissaq akilersuisussaannnginnerlu – sullitassanut suli orniginartuussasut naliliisoqarpoq, peqatigisaanik najugaqartussaataaneq pillugu piumasqaammi aammalu pisortat tapersiisarnermut aaqqissuussinerinik allanik atuisinnaanerup killilersugaanerini, aaqqissuussinerup pissusiviusuni inissiamik pisariaqartitsisunut siunnerfeqartinneqarnissaa qulakkeerneqarluni.

Illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi allami maannakkut najugarinngisami illumik sanaqataaffiusumik sananissamut periarfissaqarnera, nuttarsinnaassutsimik nukittorsaasinnaavoq aammalu aaqqissuussinermik atuisinnaaneq annaanagu innuttaasut amerlanerusut sumiiffinnut sullivissanut ilinniarnissamullu periarfissaqartunut nuunnissamut periarfississallugit.

Atuisinnaanerup killilersorneqarnera akiligassanngortitsinermi aaqqissuussineq, illup pisortanut tunniunneqarnerani akiitsut sinneruttut 0 koruunimut nalikillilerneqarsinnaallutik, taarsigassarsisumut maleruagassanik malinninnginnermi inuunini tamaat akiitsoqannginnissaanut illersuissaaq, peqatigisaanik pisortat aningaasaatai inissiami ineqarnermut politikikkut suli atorneqarsinnaasumi, pituttorneqassallutik.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Angerlaassinermut tunngatillugu aningaasaliinermut piginnaasanullu tunngasut 2026-mut aningaasanut inatsisissap suliarineqarnerani paasinarsisinneqareerput piviusunngortinneqareerlutillu. Taamaattumik kommuninut isumaqatigiissutit allat imaluunniit isumannaagassat inatsisissamut siunnersuummut matumunnga atatillugu iliuuseqarfigineqassapput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut***Imm. 1-imut**

Aalajangersakkami inatsisip atuuffissaa allassimavoq. Inatsimmi ilaatinneqarput illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsiarititat, inatsimmi matumani paasineqarluni illut sanaqataaffiusut qanoq ittuunerat akuerisaasut, illuliassat katitigassat Naalakkersuisunit suliarineqartut akuerineqartullu tunngavigalugit sananeqartut. Illut sanaqataaffiusut tassaapput inissiat taarsigassarsisup, ilinniarsimasunik ilitersuisoqarnermut sanasunillu ikiorteqarnermut ataqatigiissillugu, tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit nammineq suliniuteqarneratigut sananeqartut, aammalu ukioq tamaat najugaqarfissatut aalajangerneqartut.

Aalajangersakkami tamatuma saniatigut illunut sanaqataaffiusunut inatsit manna malillugu sananeqartunut imaluunniit pissarsiarineqartunut tunngatillugu, pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinnermut aammalu illunik sanaqataaffiusunik iluarsaassinermut taarsigassarsititsisarneq pineqartunut ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aaqqissuussinerup nunami sumiiffinni killilersorneqarnera aalajangersarneqarpoq. Taarsigassarsiat nunaqarfinni illoqarfinnilu tamaginni taarsigassarsiaritinneqarsinnaapput, Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Nuuk, Maniitsoq aamma Qaqortoq ilaanatik.

Killissalersorneqarnerani aaqqissuussinerup nunatta ilaani inissianut niuerfiup sanngiiffigisaannut imaluunniit ingerlanneqanngiffiut aammalu namminersorluni aningaasalersuisoqarsinnaanngiffiut siunnerfeqartinneqarnera pillugu inatsisip siunertaa takuneqarsinnaavoq. Illoqarfinni ilaatinneqanngitsuni arfinilinni taakkunani naliliisoqarpoq inissianut niuerfik akiitsornissamullu periarfissaqarnera, aaqqissuussineq taanna atorlugu pisortat aningaasalersuinissaat pisariaqartinneqarani naammattumik ineriartorsimasut. Taamaalilluni aningaasassat isorliunerusunut inoqarfinnullu minnerusunut, aaqqissuussinerup pisariaqarneruffiut, pingaarnersiuinermi salliutitsisoqarnissaa qulakkeerneqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq Maniitsoq siunissami illoqarfinni taakkunani, illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsiarititanik taarsigassarsititsiviusinnaanngitsunut, ilaatinneqassasoq. Maniitsoq ullumikkut sinerissami illoqarfinnit minnerusunit allanit malunnaatilimmik allaanerussuteqarpoq, inissianut niuerfeqarluni ataavartumik inissiat neqeroorutigineqartut amerlavallaarlutik, tamatumalu ilaatigut malitsigisaanik inissiarsuarnik isaterinissaq aalajangiunneqarsimalluni. Taamaalilluni

naliliisoqarpoq inissiat pioreersut maannakkut inissiamik pisariaqartitsinermut matussusiinissamut naammattut.

Peqatigisaanik ineriartornerup takutippaa Maniitsumi nammineq inissialiornissamut aningaasalersuinissaq pissusiviusuni periarfissaqartoq, ilanngullugu realkredit-imit taarsigassarsinissamut periarfissaqarluni. Piginneqatigiilluni inissianut sananeqartunut, kisianni tunineqanngitsunut, assersuutini erseqqissarneqarpoq nammineq aningaasalersuilluni inissialianik nutaanik ujartuineq killeqartoq.

Taamaattumik Maniitsoq tunngavissarititaasunik, sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinermut, sumiiffinnut ingerlalluartumik akiitsornissamut niuerfeqanngitsunut aammalu naammattunik inissaqarfiunngitsunut, siunnerfeqartinneqartumut, tunngavigineqartunik, naammassinnikkunnaartoq naliliisoqarpoq. Taamaalilluni illoqarfimmi inissianik annertuumik sinneqartunik peqarfioreersumi inissianik nutaanik sananissamut pisortat sanaartornermut aningaasaataannik atuinissaq siunertamut naleqqutinngilaq.

Imm. 3-mut

Illu sanaqataaffiusoq nunalerisinnaanermut akuersisummik pigisaqartumit imaluunniit ingerlatsinermik isumaginnittumit najugaqarfittut najorneqartussaattillugu, sumiiffinni nunalerinermut atugassiaasuni illumut sanaqataaffiusumut aamma taarsigassarsisitsisoqarsinnaassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Nunami sumiiffik nunalerinermut siunertanut atugassanngortinneqarsimanersoq, kommunimut pilersaarut atuuttoq tunngavigineqassaaq. Kina nunalerinermik ingerlatsinissaminut akuersisummik pigisaqarnersoq, nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat atuuttoq (Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 2. maj 1996-imeersumi kingusinnerusukkut allanngortinneqartumi) tunngavigineqassaaq. Nunalerinermik ingerlatsisinnaanermut akuersissut ingerlatseqatigiiffimmut tunniunneqarsimappat, ingerlatseqatigiiffimmi kina ingerlatsinermik ingerlatsisinnaanersoq, nunalerinermut inatsit atuuttoq tunngavigineqassaaq.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inatsit manna malillugu taarsigassarsiat Naalakkersuisunit taarsigassarsiaritineqassasut. Aalajangersakkami sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinerup angerlaannissaa piviusunngortinneqarpoq aammalu siusinnerusukkut aaqqissuussineq kommunalbestyrelsit piginnaatitaaffigisaat, taarserlugu.

Siunertaavoq nunarput tamakkerlugu assigiissaartumik, paasiuminartumik sunniuteqarluartumillu allaffissornikkut aqutsinissap, ilanngullugu kommunimut

atassuteqarnermut attuumassuteqanngitsumik qinnuteqaatit assigiissaartumik suliarineqartarnissaasa, qulakkeernissaat.

Imm. 2-mut

Inunnut nammineersinnaassusilinnut taamaallaat taarsigassarsititsisoqarsinnaasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Piumasaqaatip atuunnerani inuit 18-it inorlugit ukiullit kiisalu inuit nammineersinnaassusiagaasimasut illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsiarititanik qinnuteqarsinnaanngillat. Aammattaaq pisinnaatitaallutillu pisussaataasut inatsit manna malillugit taarsigassarsisinnaanissamut mattunneqarput, ilanngullugit ingerlatseqatigiiffiit, peqatigiiffiit allatut aaqqissuussaanermut ilusiliinerit. Aaqqissuussineq nammineq inissiamik piginnittunut siunnerfeqartinneqarpoq aammalu inuussutissarsiornermut siunertaqarani.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 2, imm. 2-mi pingaarnertut maleruagassamut immikkut ittumik aalajangersagaavoq. Siusinnerusukkut aaqqissuussineq malillugu piumasaqaataasimavoq, qinnuteqartoq illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi illup sanaqataaffiusup sananeqarfissaani imaluunniit sananeqarfigisaani inuit nalunaarsorsimaffianni, nalunaarsorsimassasoq. Najugaqarnissamut piumasaqaat taanna inatsimmi matumani ingerlateqqinneqanngilaq. Qinnuteqartup inoqarfimmi allami, qinnuteqartup maannakkut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimaffigisaanit allaanerusumi, illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsitinneqarnissamik qinnuteqarsinnaanissaa, aaqqissuussinnermi nutaami periarfissiissutigineqarpoq. Siunertaavoq innuttaasut nuttarsinnaassusaannik nukittorsaanissaq aammalu pilersaarutaasumik nuunnissaq, suliffissami sulilernissaq, ilinniarneq imaluunniit assingusut sioqqullugit inoqarfimmi nutaami inissamik pilersitsinissaq periarfississallugu.

Imm. 2-mut

Imm. 1 naapertorlugu taarsigassarsitsinissamut piumasaqaataavoq, qinnuteqartup illoqarfimmut imaluunniit nunaqarfimmut pineqartumut atassuteqarnini uppersarsassagaa, ilanngullugit assersuutigalugu sulilernissamut, ilinnialernissamut imaluunniit assingusumik neqeroorut. Aammattaaq piumasaqaataavoq, taarsigassarsisup illumik sanaqataaffiusumik atuilernerup imaluunniit pissarsinerup kingorna kingusinnerpaamik qaammatit 12-it qaangiutinnginneranni § 16-imi najugaqartussaataitaneq pillugu aalajangersakkat naammassisimassagai.

Allanngortitsinnermi siunertaavoq innuttaasut nuttarsinnaassusaannik pitsanngorsaanissaq aammalu pilersaarutaasumik nuunnissaq, suliffissami sulilernissaq sioqqullugu imaluunniit ilaqutariinnermut tunngasut eqqarsaatigalugit, inoqarfimmi nutaami inissarsinissaq ajornarunnaarsissallugu. Sullitassanik killilersuinissaq, ilanngullugit § 1, imm. 2 nunami

sumiiffinni killilersuinerit, kiisalu illup naammassillugu sananeqareernerata kingorna najugaqartussaataaneq pillugu piumasaqaatit, inatsimmi aalajangersakkat allat aqutigalugit sulil qulakkeerneqarput.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Qinnuteqartoq peqatigisaanik ineqarnermut inatsisit allat malillugit inissianik sanaartornissamut imaluunniit pissarsinissamut pisortanit allatut tapersiivigineqarsimappat, illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsititsisoqarsinnaanngitsoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Siunertaavoq marloqiusamik aningaasalersuinissap pinngitsoortinnissaa aammalu sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinerup ataani aningaasassat innuttaasunut sumiiffinnullu aaqqissuussinerup aningaasalersueriaatsit naapertuuffiiniittunut siunnerfeqartinneqarnissaasa qulakkeernissaa.

Aalajangersagaq aaqqissuussinerup pisortanit aningaasalersorneqartutut aammalu taarsigassarsiatut iluaqusiisorujussuussatut ittuuneranut naapertuuppoq, aammalu sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinerup allallu inissianut aningaasalersuinerup aaqqissuussinerit siunertaanngitsumik imminnut qalleraatinnginnissaat qulakkiissallugu.

Pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartortitsisarnermut inatsit sukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu inissiamik attartortittakkamik inoqutigiinnut innersuussinissamut piumasaqaatit naammassineqarsimanngippata, Inatsisartut inatsisaanik paasinninneq malillugu pisortat inissiaataannik attartortittakkanik atorneqanngitsunik peqarsimassanngilaq, assersuutigalugu inissiami attartortittakkami Inatsisartut inatsisaanni inoqutigiinni inuit amerlassusaasa aammalu init najugaqarfissat amerlassusaasa imminnut naapertuunnissaannut piumasaqaat naammassineqarsimanngippat, imaluunniit inissiami attartortittakkami inissiap attartortittakkat immikkut innarluutilinnut ilusilersugaanissaanut piumasaqaatit naammassineqarsimanngippata.

Aalajangersakkamut aamma ilaapput piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffianni piginneqataassutit aammalu piginneqataaneq inissiamik atuisussaataitanermut atassuteqarluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, inoqarfinni pisortat inissiaataannik attartortittakkanik atorneqanngitsunik peqareerfiusuni imaluunniit illunik sanaqataaffiusunik imaluunniit nammineq illulianik, attartortitsinissamut piumasaqaatinik naammassinnittunik, najorneqanngitsunik peqarfioersuni, illunik sanaqataaffiusunik nutaanik sanaartornissamut taarsigassarsititsisoqarsinnaanngitsoq. Pisortat aningaasaataasa sumiiffinni nutaanik

illuliorfiusuni, inissianik atorneqarsinnaasunik peqareersuni, atorneqannginnissaat, aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq.

Killilersuinermi aningaasat, inissiamik pisariaqartitsinerup uppersarsarneqarfiini, atorneqarnissaat pillugu inatsisimmi siunertaq taperserneqarpoq. Taamaallilluni inoqarfinni inissianik naleqquttunik sinnilinnik peqarfioersuni illunik sanaqataaffiusunik nutaanik pilersitsisoqarsinnaanngilaq.

Inissianik inoqanngitsoqarnissaata pitsaaliornissaa aammalu nutaanut aningaasaliinnginnermi inoqarfimmi inissiat pioreersut atorneqarnissaat, peqatigisaanik aalajangersakkami siunertaavoq.

§ 5-mut

Aalajangersakkami sanaartornermut pilersaarusiornermullu inatsisinut allanut atassuteqarneq maleruagassiivigineqarpoq, aammalu illuliornermut sanaartornermut pilersaarusiornermullu inatsisinik atuuttunik naammassinninngitsunut Naalakkersuisut taarsigassarsititsinninnissaasa qulakkeernissaa siunertaalluni.

Illumik sanaqataaffiusumik toqqaanermi sanaqataasup taamatullu Naalakkersuisut sannaannut immikku piumasaqaatit Ittoqqortoormiini nunaqarfittaannilu kiisalu Tasiilap eqqaani nunaqarfinni inissiamik sanaartornermut atuuttut, eqqumaffigissavaat.

Tassunga ilanngullugu ”Sananeqaatit nammassinnaasassaat pillugit maleruagassat” saqqummersitat siullersaat 1, april 1995-imeersut, Sanaartornermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimasut, innersuussisoqarput. Malugineqassaaq maannakku illut sanaqataaffiusut qanoq ittuunissaannut akuerisat qajannaanninngortinneqarsimammata, Tunumi immikku anorlertarneranut tunngasunut annertussusiligaallutik. Illu sanaqataaffiusoq taanna taamaallaat qaarsumi manngersumi sananeqarsinnaavoq.

Illut sanaqataaffiusut nutaat qaarsuni manngersuni ajoquteqanngitsunilu sananeqartassasut, ataatsimut isigalugu inassutigineqarpoq. Nunami maavaartumi toqqaviliineq pinngitsoorneqassasoq inassutigineqarpoq. Silap pissusaata allanngoriartornera, tamatumalu malitsigisaanik nunap naqqani pissutsit allanngoriartussasut naatsorsuutigineqartariaqarnerata tamanna malitsigaa.

§ 6-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taarsigassarsititsinissamut neriorsuummik tunniussisoqarnissaa sioqqullugu pitutuisumik sanaartugassamut akigititassanut isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat imaluunniit illuliorluni suliaqarneq

aallartinneqarsimanngippat, aatsaat illunut sanaqataaffiusunut nutaanut taarsigassarsititsisoqarsinnaasoq. Siunertaavoq Naalakkersuisut kisimi suliassanut suli aallartinneqarsimanngitsunut aningaasalersuinissaannik qulakkeerinissaq, taamaalilluni pisortat aningaasaatai illuliornernut aallartinneqareersimasunut atorineqassanatik, taamaattoq takuuk § 7, imm. 2.

Taarsigassarsiarititanik eqqortumik nakkutigisaasumillu allaffissornikkut aqutsinissaq aalajangersakkami tapersernejarpog aammalu taarsigassarsititsinissamut neriorsuutip illuliornissamut ataatsimoortumik pilersaarusiornep ilaatut ilaatinneqarnissaa qulakkeerneqarluni, ilanngullugu illup qanoq ittuunissaanik toqqaaneq, aningaasaqarnikkut missingersuut, nammineq aningaasalersuinissaq uppersaanissamullu piumasaqaat.

Sanaartornissap isikkusaaanik, inissisimaffissaanik aningaasaqarneranillu misissuinissaq piareersaanissarluni siunertarlugit, Naalakkersuisut taarsigassarsititsinissamut neriorsuummik tunniussinnginneranni, taarsigassarsisussap siunnersortimut isumaqatigiissuteqarnissaa, aalajangersakkami akornuserneqanngilaq.

§ 7, imm. 2-mut innersuussinerup kingunerisaanik, illuliornermik suliaqarneq aallartinneqareersimagaluartoq, pisuni immikkut ittuni illumik sanaqataaffiusumik naammassineqarsimanngitsumik pissarsinissamut imaluunniit tigusinissamut taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taanna illumut sanaqataaffiusumut suliassap pioreersup taarsigassarsisumit nutaamit tiguneqarsinnaalluni aammalu aaqjissuussinerup iluani inaarsarneqarsinnaalluni pisunut sammitinneqarpog.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpog Naalakkersuisut illumik sanaqataaffiusumik nutaamik sananissamut taarsigassarsititsinissaasut. Aalajangersagaq nutaamik sananissamut aningaasalersuinissamut tunngaviusumik inatsimmi tunngavissaavoq.

Imm. 2-mut

Aamma illumik sanaqataaffiusumik naammassineqarsimanngitsumik pissarsinissaq tigusinissarluni pineqartunut ilaaterlugit, imm. 2-mi taarsigassarsinnaaneq annertusitinneqarpog. Illup sanaqataaffiusup suliassap unittoorsimasup, pisortanit aningaasalersorneqartumik taarsigassarsisussamut nutaamut tunniunneqarsinnaaneranut inaarsarneqarsinnaaneranullu, tamanna periarfissiivoq.

Taamaattoqartillugu Naalakkersuisut sanaqataasussamut nutaamut taarsigassarsititsinissamut neriorsuummik tunniussinnaapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taamaallaat illumik sanaqataaffiusumik, § 36-mi maleruagassat malillugit Naalakkersuisunit pilersarusiorneqartumik akuerineqartumillu, sananissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsititsisoqarsinnaasoq. Illut sanaqataaffiusut, ilusiliaq assigiissaagaq teknikkikkullu illersorneqarsinnaasoq, nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni pissutsinut naleqquttoq, aammalu aaqqissuussinerup assigiissaartumik takorlooruminartumillu allaffissornikkut aqunneqarnissaanut tapersiisoq, malillugu sananeqarnissaat qanoq ittuuneranut akuersissuteqarnissaq pillugu piumasaqaammi qulakkeerneqassaaq.

Taarsigassarsisup qanoq ittuunissaanut akuersissuteqarnermi allassimasumik illumut sanaqataaffiusumut ikiorteqarnissaa, taarsigassarsititsinissamut piumasaqaataavoq. Illumut sanaqataaffiusumut ikiorteqarnissaq pillugu piumasaqaammi siunertaavoq, illuliornerup assassornikkut illersorneqarsinnaasumik suliarineqarnissaata qulakkeernissaa, aammalu taarsigassarsisup illuliornerup ingerlanerani pisariaqartumik ilitsersorneqarnissaa tapersersorneqarnissaalu. Tamanna pingaartumik pingaaruteqarpoq, tassami taarsigassarsisoq nammineerluni illup sananeqarnerani iliuuseqarluni peqataassasoq, aaqqissuussinermi tunngavissaatinneqarmat.

Aalajangersagaq maannamut illup ilusilersorneqarneranik ingerlatitseqqiineruvoq, tassani illut sanaqataaffiusut taamaallaat illutut qanoq issusaat assigiissaakkatut sananeqarsinnaallutik, kisianni taanna maannakkut § 7-imi, taarsigassarsititsinissamut najoqqutassatigut piumasaqaatinut ilanngullugu, tulleriissaartumik inissisimalerluni. Peqatigisaanik ersarissarneqarpoq, qanoq ittuunissaanut akuersissut taarsigassarsititsinissamut piumasaqaatinut ilaatinneqartoq, aammalu qanoq ittuunissaanut akuersissummi piumasaqaatit naammassineqarsinnaasut naammassineqassasullu uppersarsaatitaqanngitsumik taarsigassarsititsinissaq akuerineqarsinnaanngitsoq.

Imm. 4-mut

Qinnuteqarnermi suleriaatsit, piffissamut killigititat aamma qinnuteqarnermi immersugassanik assigiissaakkanik atuinissaq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut aalajangersakkami Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Siunertaavoq nunarput tamakkerlugu illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsinissamik qinnuteqaatit allaffissornikkut eqaatsumik assigiissaartumillu suliarineqartarnissaannik qulakkeerinissaq.

Qinnuteqaatip imarisaannut, uppersarsaatinut, nassiussinissamut piffissamut killigititanut kiisalu digitalimik imaluunniit pappialanngorlugit immersugassanik assigiissaakkanik atuinissamut piumasaqaatit sukumiisut aalajangersarnissaannut, inatsimmi tunngavissami periarfissiisoqarpoq. Suliassap aallartinnerani paasissutissat pisariaqartut pigineqarnissaat, taamaalillunilu suliassanik suliarinninnermut piffissap sivikillisinneqarnissaa aammalu qinnuteqaatit amigaatillit ikilisinneqarnissaat, aalajangersakkami qulakkeerneqassapput.

Piginnaatitsinermi aamma ilaatinneqarpoq qinnuteqartitsinernut suleriaatsinut maleruagassanik aalajangersaanissaq, ilanngullugit maleruagassat taamaattut §§ 28-33-mi inatsimmi najoqqutassatigut piumasaqaatinut killissat iluaniitinneqarpata, pingaarnersiuisoqassappat tunngavissarititaasut aammalu suleriaatsitsigut piffissamut killigititanik aqutsineq.

Aalajangersagaq pissusissamisoortumik kapitali 4-mi allaffissornikkut sulianik ingerlatitsisarnerup assingaa aammalu aaqqissuussinerup pikkorissuseqarluni ingerlanneqalernissaanut digitalinngorsarneqarneranullu tunngavissiilluni. Tassani qinnuteqaatinut suleriaatsip, ulluinnarni periaatsinit misilittakkanut aammalu inissianut illuliornernullu suliassanik suliarinninnerup ineriartorneranut, ingerlaavartumik naleqqussarnissaanut Naalakkersuisut pisariaqartumik eqaatsuutitsinissaannut periarfissiisoqarpoq.

§ 8-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, nalinginnaasumik aaqqissugaasumik atortulersuusersugaasumillu sanaqataalluni illuliassamik ikkussugassamik, sumiiffimmi tunniunneqartumik, pissarsinissamut aningaasartuutitut uppersarneqartunut Naalakkersuisut taarsigassarsititsisinnaasut. Sanaqataalluni ikkussugassatut illuliassaq sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinermi pilersuinerut qitiutinneqarpoq aammalu atortussat ikkussugassallu, illumik sanaqataaffiusumik qanoq ittuunissaanik akuerisamik sananissamut piumasarineqartut pineqartunut ilaatinneqarlutik.

Aningaasartuutit uppersarneqassapput, tamatumalu atuunnerani akiligassiisummi, inniminnikkanut uppersaammi imaluunniit taamaaqataanik allamik allaganngorlugu uppersaammi taakkua uppersarneqarsinnaassapput. Taarsigassarsiarititanut aningaasassat atortussanut aningaasartuutitut pisariaqartunut assigiissaartunik, illumi sanaqataaffiusumi sanaartugassatut pilersaarusiorneqartumi ilaasunik, aningaasalersuinerut taamaallaat atorneqarnissaat, aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Oqaaseq ”nalinginnaasumik aaqqissugaanera atortulersuusersugaaneralu” atorsinnaaneranut atortulersorneqarneranullu piumasaqaatinut, § 36 malillugu qanoq ittuunissaanut akuersisummi allassimasunut, innersuussivoq. Tassani ilaatigut ilaatinneqarput igaffiup uffarfiullu aaqqissuunneqarnera, illup sannai, oqorsaasersuutissat, teknikkikkut atortulersuutit kiisalu atortussat najugassamik illuliornermut piumasaqaatinik atuuttunik naammassinninnissamut pisariaqartut.

Naalakkersuisut pilersuisumit neqeroorummik piniassapput, taamaalilluni sanaqataalluni illuliassamut ikkussugassamut akigititat aalajangersimasut paasissutissiissutigineqarsinnaassallutik. Illup qanoq ittuunissaanut akuersissuteqarnermut atatillugu ilusilersugaanera aaqqissuunneqassaaq, taamaalilluni ukioq tamaat imeqarnermut kuuffilersuinemullu atortulersuutinik ikkussuinissap, taakkua naleqqutinngippata imaluunniit teknikkikkut pisinnaangippata, toqqannginnissaa periarfissiissutigineqarsinnaalluni. Aningaasartuutitut taarsigassarsiffiusinnaasunut ilaapput sanaqataalluni illuliassat katitigassat tamarmiusut pisiarineqarneri tunniunneqarnerilu, ilanngullugit assartuinermit, passussinermut sillimmasiinermullu.

Sanaqataalluni illuliassamut katitigassamut aamma ilaavoq nalinginnaasumik kiassarnermik pilersuinermit kissarsuut uuliatortoq. Illup qanoq ittuunissaanik akuersissuteqarnermut atatillugu nukissiuutit allat imaluunniit ilassutaasussat Naalakkersuisut akuerisinnaavaat, assersuutigalugu varmepumpit, seqerngup qinngorneranik tigooraassutit imaluunniit teknikkikkut aaqqiissutissat allat, Kalaallit Nunaanni pissutsini ingerlannissaat isumannaatsutut takutinneqarsinnaasut.

Sanaqataalluni ikkussugassatut illuliassaq sumiiffimmi tunniunneqassaaq, tamannalu eqqortumik tamakkiisumillu tunniussinissap qulakkeernissaanut aammalu illup qanoq ittuunissaanut akuersissummut, takuuk § 36, naapertuuttumik sananeqarnissaata tunngavissinnissaanut, aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq.

Illut sanaqataaffiusut qanoq ittuunissaannut akuersissuteqarneq pillugu aammattaaq § 36 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ilaatinneqarpoq illumik sanaqataaffiusumik pioreersumik, kisianni sananeqarnera naammassineqanngitsumik, pissarsinissamut aningaasartuutitut uppersarsarneqartunut taarsigassarsititsinissaq. Aaqqissuussinermi illuliap aallartinneqareersup, sananeqarnera assigiinngitsunik pissuteqartumik sanaqataalluni illulioqqaartumiit naammassineqarsimanngitsup, inaarsarnissaa periarfissiissutigineqarpoq. Taamaaliormi illut naammassingajassimasut aserfallannissaat pinngitsoortinneqassaaq, peqatigisaanillu atortussanut ikkussugassanut illuliallu sannaannut pisortat aningaasaliineri akilerneqareersut atorluarneqassallutik.

Illumik sanaqataaffiusumik naammassineqanngitsumik pissarsinissamut kiisalu atortussatut ilassutaasussanut, illup § 36 malillugu qanoq ittuunissaanut akuersissummut aammalu najugassamik illuliornermut teknikkikkut piumasaqaatinut naapertuuttumik naammassineqarsinnaanissaanut pisariaqartunut, taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq. Atortussat ilassutaasussat sumiiffimmi tunniunneqassapput aammalu aningaasartuutit akiligassiissummi,

inniminnikkanut uppersarsaammi imaluunniit taamaaqataani uppersarsaammi
uppersarsarneqassallutik.

Illup sanaqataaffiusup pioreersup, naammassineqanngitsup, tigunissaanut akigititassaq
Naalakkersuisut aalajangersassavaat. Nalingata aalajangersarneqarneranut nalinginnaasumik
killiffiani naatsorsuineq tunngavigineqassaaq, tassani illup sannai sorliit
sananeqareersimanersut, aammalu atortussat sullissinerillu suut illup teknikkikkut
illuliortaatsikkullu isumannaatsumik naammassinissaanut amigaataanersut, tassani
nalilersorneqassallutik.

Atortussat atorneqanngitsut, sanaartorfimmiitinneqartut, atortussat siunertanut naleqqunnerat
qulakkeerneqarpat, aatsaat illuliornermi ilaatinneqartariaqarput, tassani ilaallutik
aajartulersimassanngitsut, isugutammik ajoqusersimassanngitsut imaluunniit
oqoqalersimassanngitsut. Atortussat taamaattut pisut malillugit kasiilerneqarsinnaapput,
aammalu atortussanut taartissanut pisariaqartunut taarsigassarsisoqarsinnaalluni.

Aningaasartuutitut taarsigassarsiffiusinnaasunut ilaapput illumik sanaqataaffiusumik
naammassillugu sanaartorneqarsimanngitsumik pissarsineq aammalu atortussanik
ilassutaasussanik pisinermut, pilersuinermut, assartuinermut, passussinermut
sillimmasiinernullu aningaasartuutit, taamaalilluni illu naammassineqarsinnaassalluni
atuilernissamillu akuersissut pissarsiarineqarsinnaalissalluni.

Nalinginnaasumik aningaasartuutit taarsigassarsiffigineqarsinnaasut tamarmiusut
sapiinngisamik annertunerpaamik illumik sanaqataaffiusumik nutaamik taamaaqataanik
sanannermi aningaasartuutitut naapertuuttunngorlugit, illup sanaqataaffiusup
naammassineqanngitsup tigunissaanut akigititaaq aalajangersarneqartariaqarpoq. Tamanna
assigiissaartumik paasiuminartumillu allaffissornikkut suleriaaseqarnissamut tapertaassaaq.

Imm. 3-mut

Atortussat ikkussugassat imaluunniit illup sanaqataaffiusup naammassineqanngitsup
saniatigut aningaasartuutit allat sorliit § 6 malillugu taarsigassarsianik
aningaasalersorneqarsinnaanersut, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Taarsigassarsiat
sanaartorfissagissaanermt, sanaartugassamut pilersaarusiormut kiisalu illuliornerup
atortulersuusersuinerullu suliarineqarnerannut, § 35 malillugu illup qanoq ittuunissaanut
akuersissummut aammalu illuliornermt pilersaarusiormullu inatsit atuuttumut
naapertuuttumik illumik sanaqataaffiusumik sananissamut imaluunniit inaarsaanissamut
pisariaqartunut, aningaasartuutitut pisariaqartunut tamanut matussutaasinnaapput.

Illumik sanaqataaffiusumik sanaartornermi ilitersuisumik ikiorteqarnissaaq aammalu
sanasunit ilinniarsimasunit ikiorneqarnissaaq tunngavissaatinneqarput. Taamaattumik
qinnuteqaatip suliarineqarneranut ilaatillugu toqqaviup pilersaarusiornissaanut

sanaartornissaanullu, illumut suliarineqanngitsumut, innaallagissamik aamma VVS-inik ikkussuinissamut pisortat pilersuinermit atortulersuutaannut atassusiinissamut kiisalu ilitersuisumit ikiorneqarnissamut neqeroorummik Naalakkersuisut piniassapput. Aammattaaq sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutissat pillugit kommunimit paasissutissanik kiisalu innaallagiamut, imermut kiassarnermullu atassusiinissamut akiliutit pillugit kommunimit Nukissiorfinniillu paasissutissanik, Naalakkersuisut piniassapput. taakkua illuliornerup inaarsarnissaanut pisariaqarsimappata, aningaasartuutit taakkua taarsigassarsiffigineqarsinnaatitaapput.

Taarsigassarsiat aningaasartuutitut uppersarsarneqartunut makkununga tunngassuteqarsinnaapput:

- Sanaartorfigissaanissamut aningaasartuutissat pillugit paasissutissat (kommunimit) Toqqavissap pilersaarusiornissaanut sananissaanullu neqeroorut (sanasumit, imaluunniit sanasutut suliffeqarfimmit)
- Illup suliarineqanngitsup napparnissaanut neqeroorut (sanasumit, imaluunniit sanasutut suliffeqarfimmit)
- Illumi VVS-inik ikkussuinissamut neqeroorut (saffiiumit/ qillertoqqerisumit imaluunniit vvs-ilerisumit).
- Innaallagissap kiisalu innaallagissamut atassutip ikkussuunnissaanut neqeroorut (innaallagialerisumit akuerisaasumiit).
- Innaallagissap erngullu aqqutaannut, kuuffissuarnullu attavilertinnissamut neqeroorut
- Innaallagissamut, imermut, kiassarnermullu attavilertinnermut akiliutissat pillugit paasissutissat (kommunimit Nukissiorfinniillu)

Neqeroorut qanoq imaqaassanersoq, suliassat suut sanaqataasup nammineerluni suliarisinnaanera, apeqqutaassaaq. Sanaqataasup tunngaviatigut suliassat akuersissummik allagartaqarnissamik piumasaqaateqarfiunngitsut tamaasa suliarisinnaavai. Suliassat ikkussuisartumit akuersissummik allagartalimmik suliarineqartussatut piumasaqaateqarfiusut, soorlu innaallagialersuinermit imaluunniit VVS-nut suliassat, assassormik suliaqartartunit ilinniarsimasunit suliarineqassapput. Illup qanoq ittuunissaanut akuersissummi sanaqataanermut ikiorteqarnissaq pillugu piumasaqaatit aalajangersarneqarsimappata, tamanna neqeroorummut tunngavissani ilaatinneqassaaq. Neqeroorut immikkoortiterilluni allassimassaaq, taamaalilluni suliassat suut assassormik suliaqartartunut ilinniarsimasunut isumaqatigiisummi ilaatinneqarnersut, ersarilluinnartumik allassimassallutik.

Uppersarsaanissamut piumasaqaatip atuunnerani aningaasartuutit taarsigassarsitiffsigineqarsinnaatitaasut akiligassiisummi, allaganngorlugu neqeroorummi imaluunniit taamaaqataani uppersarsaammi uppersarsarneqarsinnaassapput. Aningaasartuutit pisariaqartuussapput, naapertuutissallutik aammalu illup sanaqataaffiusup akuerineqartup sananeqarnissaanut imaluunniit inaarsarneqarnissaanut toqqaannartumik atasuussallutik.

Piumasaqaatit qanoq ittuunissaanut akuersissuteqarnermi imaluunniit pisortat ingerlatsinerannut malittarisassani aalajangersarneqartut naammassinissaannut aningaasartuutit taamaattut pisariaqarsimanngippata, illumut sanaqataaffiusumut qanoq ittuunissaanik akuerisaasumi atortussanik nalinginnaasunik pilersuinerup saniatigut aningaasartuutissat aningaasartuutini taarsigassarsiffigineqarsinnaasuni ilaatinneqanngillat.

Taarsigassarsititsisarnermut aaqqissuussinermi illumik sanaqataaffiusumik sananissamut teknikkikkut pisariaqartunut aningaasartuutinullu inatsisitigut pisussaaffiusunut matussusiinissaq, peqatigisaanillu allaffissornikkut suleriaatsip assigiissaartillugu, paasiuminartuutillugu suliasatigullu pitsaassuseqartillugu attanneqarnissaa, aalajangersakkami qulakkeerneqassapput.

Imm. 4-mut

Paasissutissanik ilassutaasussanik piniartarnek, piffissamut killigititat aammalu illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsinissamik qinnuteqarnermut atatillugu qinnuteqartunut ikiuunnissaq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut, Naalakkersuisut aalajangersakkami inatsimmi tunngavissinneqarput.

Inatsimmi tunngavissami ilaatigut ilaatinneqarput, teknikkikkut aningaasaqarnikkullu paasissutissat suut qinnuteqartup saqqummiutissanerai, uppersaanissamut piumasaqaatit, neqeroorteqartitsinissamut suleriaasissat kiisalu suliap ingerlanerani paasissutissanik nassiussisarinnissamut piffissamut killigititat pillugit maleruagassat. Aalajangersakkami aammattaaq ikiorteqarnermut, Naalakkersuisut qinnuteqaatip suliarineqarneranut atatillugu qinnuteqartunut ikiorsiissutigisinnaasaannut, malittarisassanik aalajangersaanissamut periarfissiisoqarpoq, ilanngullugu illup qanoq ittuunissaanut akuersissut aamma illuliornermut pilersaarusiornermullu inatsit malillugit piumasaqaatit pillugit ilitsersuineq.

Aaqqissuussinerup allaffissornikkut aqunneqarnerata pissutsit allanngornerannut, ilanngullugit illuliornermi periaatsinik, teknikkikkut malitassat aamma IT-nik tapersiinerup ineriartorneri, inatsisip allanngortinneqarnissaa piumasaqaatigineqarani, naleqqussarneqarneqarsinnaanera maleruagassiinissamut inatsimmi tunngavissami tunngavissinneqarpoq.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

§ 7 malillugu Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat ernialersugaanatillu akilersugassaannigitsut, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni aaqqissuussineq inissiamut tapiissutitut, taarsigassarsisup ingerlaavartumik akilersuinerisigut utertillugit akilernerneqarnissaannut taarsiullugu piffissap ingerlanerani

nalikillilerneqartartussatut, pisortanit aningaasalersorneqartutut atuuppoq. Ilusilersugaanera sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinermi qitiusutut ilaatinneqarpoq aammalu nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni – niuernermit tunngavilimmik akiitsortitsinissaq killeqarluni inissisimasuni – innuttaasut inissiamik sananissamut imaluunniit pissarsinissamut periarfissinneqarnissaat siunertaalluni.

Imm. 2-mut

Taarsigassarsiarititat atuuffissaat ukiunut 20-nut aalajangersarneqarpoq, aammalu taarsigassarsiarititat piffissami atuuffissaani ukiumut annertoqqatigiimmik annertussusilerlugu assigiimmik nalikillilerneqartassapput. Nalikilliliinermut ilusiliami pisariitsumik allaffissornikkullu paasiuminartumik iliuuseqarnissaq qulakkeerneqarpoq, tassani akiitsut sinneruttut aalajangersimasumik sukkassusilimmik ukiut tamaasa ingerlaannartumik annikillisinneqartassallutik.

Ukiut 20-t ingerlaneranni assigiimmik nalikillilerisarnep, siusinnerusukkut ukiuni 33-ni nalikillilerisarluni ilusiliaq, taarserpaa. Naliliisoqarpoq piffissap sivikillisinneqarnerani allaffissornikkut suliaqqarsuineq annikillisinneqassasoq aammalu nammeneq tamakkiisumik piginnittuunermut sukkannerusumik ikaarsaartitsisoqartalissasoq. Ukiut 20-t ingerlareerneranni taarsigassarsiarititat tamakkiisumik nalikillilerneqarsimassapput, tamatuma kingorna najugaqartussaataaneq atorunnaassalluni, takuuk § 16, imm. 3.

Aaqqissuussinerup atuunnerani taarsigassarsisup – atugassarititaasut naammassineqarsimappata – taarsigassarsiarititat aningaasanngorlugit utertillugit akilissanngilai, kisianni taamaallaat piffissami nalikilliliiffiusumi inissiap eqqortumik atornissaa, aserfallatsaaliornissaa ingerlannissaalu qulakkiissallugit.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat §§ 7 aamma 8 malillugit aningaasartuutit tamarmiusut uppersarneqartut 100 %-ii angullugit annertussuseqarsinnaapput, qinnuteqartup nammeneq akiliutai ilanngaatineqassallutik. Aalajangersakkap atuunnerani taarsigassarsiarititat atortussanut ikkussugassanut, illuliornermi atortussanut, sanaartorfissagissaanermut, sanaartugassap pilersaarusiornep, atortulersuutini ikkussuinerup, ilitsersuisumik ikiorteqarnerup aningaasartuutit pisariaqartut tamaasa aamma illup qanoq ittuunissaanut akuersissut illuliornerullu ingerlanera malillugit aningaasartuutit allat taarsigassarsianit matussuserneqarsinnaapput.

Aningaasartuutit uppersarneqarsinnaassasut, taakkualu taarsigassarsititsinissamut neriorsuummi killissaliussat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut iluanniissasut, tunngavissaatinneqarpoq. Qinnuteqartoq sanaartornerup aningaasartuutit,

taarsigassarsititsiffigineqarsinnaasunut, ilassutissanik nammineq aningaasalersuisariaqanngitsoq, ilusiliani tunngavissinneqarpoq.

Imm. 2-mut

Qinnuteqartoq taarsigassarsitinneqarnissamut neriorsuummik pissarsisinnaanissamut piumasagaatitut, nammineq akiliutissanik aningaasanngorlugu 25.000 koruuninik Naalakkersuisunut akiliissaaq. Akiliutissat, qinnuteqartup taarsigassarsitinneqarnissamut neriorsuut akuerippagu, tamatuma peqatigisaanik, akilerneqassapput.

Nammineq akiliutissat siunertanut arlalinnut atorneqassapput:

- qinnuteqartup suliassami aningaasaqarnikkut pissusiviusuni akuunissaanik qulakkeerinissaa,
- naammattumik inissisimatitsinani suliassap aallartinnissaata aarlerinaateqannginnerulernissaa, aamma
- pisortat aningaasaataannik tulluurtumik pingaarnersiutinissap tunngavissinnissaa.

Inoqutigiit isertitai imaluunniit illuliornermut aningaasartuutissat apeqqutaatinnagit, aningaasartai aningaasanngorlugit akiliutissatut assigiissaakkatut appasissuutillugulu aalajangersarneqarput. Pisariitsumik allaffissornissamut qinnuteqartullu takorlooruminartitsinissaannik qulakkeernissamut, ilusiliaq toqqarneqarpoq.

Nammineq akiliutissat aningaasartuutininik taarsigassarsiffigineqarsinnaasunik naatsorsuinermit ilaatinneqanngillat, kisianni qinnuteqartup aningaasanngorlugu suliassamut aningaasalersueqataaneratut isigineqarlutik.

§ 11-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, qinnuteqartoq aningaasartuutissat taarsigassarsiffigineqarsinnaatitaasut ataatsimoortut ilaannut, Naalakkersuisunit taarsigassarsianit matussuserneqanngitsunut, nammineerluni aningaasalersuippat, aatsaat taarsigassarsititsisoqarsinnaasoq. Qinnuteqartup suliassamik suliarinninnermut ilaatillugu nammineq aningaasalersuinnermut tassunga uppersarsaat saqqummiutissavaa.

Naalakkersuisut aningaasartuutit taarsigassarsiffiusinnaasut 100 procentiinik taarsigassarsititsinissaat inatsimmi piginnaatitaaffiunngilaq. Taarsigassarsiarititat aningaasartuutit 100 procentii angullugit annertussuseqarsinnaasut § 10-mi allassimagaluortoq, aningaasaliissutitigut killissaliussat apeqqutaatillugit aammalu akisussaassusilimmik aningaasaqarnermi allaffissornikkut aqutsinissaa eqqarsaatigalugu, assersuutigalugu 90 procentinik, appasinnerusumik procentiliilluni

taarsigassarsititsisoqartussanngorlugu allaffissornikkut suleriaatsimik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Aningaasartuutit taarsigassarsiffigineqarsinnaasut sinneri qinnuteqartup nammineeirluni aningaasalersussavai. Tamatumunnga uppersarsaataasinnaavoq, qinnuteqartoq pisariaqartunik aningaasassarsinnaasoq, qinnuteqartup aningaaserivianiit uppersarsaat, imaluunniit uppersarsineqarsinnaasutut ilusilik alla uppersarsaat. Siunertaavoq suliassap tamakkiisumik naammassinisaata aammalu suliassanut piviusorsioortumik aningaasaqarnikkullu piujuartussatut pilersaarusiorneqartunut taamaallaat pisortat aningaasalersuinissaannik qulakkeerinissaq.

Qinnuteqartup taarsigassarsititsinissamut neriorsuut akuereqqaanngippagu aammalu aningaasartuutit pisortat taarsigassarsiarititaanit matussuserneqanngitsut tamakkiisumik aningaasalersorneqarnissaannut uppersarsaqaanngippagu, Naalakkersuisut atortussanik ikkussugassanik inniminniinissaq aallartissinnaanngilaat, pilersuisumut isumaqatigiissuteqarsinnaanngillat imaluunniit ingerlatassanik allanik aallartitsisinnaanatik. Aningaasalersuinissamut tunngavissat inissinneqarsimanatik, affaannaa naammassillugu imaluunniit naammassinagu illuliortoqannginnissaa tamatumani qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Nammineq akiliutissamut qinnuteqartup akiligassaanut aningaaserivimmiit qularnaveeqqusiinissaq Naalakkersuisut piumasaqaatigisinnaavaat. Akiliisinnaassuseqarnerup qulakkeernissaanut inatsimmi tunngavissaq periarfissiivoq, pingaartumik suliassani aarlerinarnerusutut nalilerneqarpat imaluunniit qinnuteqartup aningaasaqarneranut tunngasut qularnaveeqqusiinerunissaq pisariaqartinneqartoq takutippagu.

Aningaaserivimmi qularnaveeqqusiinissaq makkunani atorineqarsinnaavoq:

- akiliisinnaassuseqarneq killilimmik uppersarsarneqarpat,
- suliassani nunami sumiiffinni imaluunniit teknikkikkut aarlerinaateqarfiunerusuni,
- nammineq akiliutippa piffissaq eqqorlugu akilernissaa nalornissutigineqarluni pisoqartillugu.

Aalajangersakkami aningaasaqarnikkut patajaassuseqarnissaq nukittorsarneqarpoq aammalu isumaqatigiissuteqartoqannginnerani imaluunniit illuliornerup aallartinnginnerani, illumik sanaqataaffiusumik aningaasalersuilluarsinnaanermut tamakkiisumillu aningaasalersuutissaqarnissamut iluaqutaassalluni.

§ 12-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taarsigassarsisoq aningaasartuutit taarsigassarsiffigineqarsinnaasut ilaannut, Naalakkersuisunit taarsigassarsiarititanit matussuserneqanngitsunut, aningaasalersuinissamut annertunerusunik taarsigassarsisinnaasoq. Taarsigassarsiat taakkua illumi sanaqataaffiusumi qularnaveeqqusiinikkut qularnaveeqquserneqarsinnaapput. Qinnuteqartup nalinginnaasumik aningaasalersuisartut atorlugit, ilanngullugu aningaaserivimmit taarsigassarsineq, qularnaveeqqusiussilluni nammineq aningaasalersuutissanik pisariaqartunik pissarsisinnaanera, aalajangersakkami tunngavissinneqarpoq.

Tunngavissaatinneqarpoq qularnaveeqqusiussineq inatsimmi atuisinnaanerup killilersorneqarnerinut allatigut unioqqutitsinani aatsaat pisinnaasoq. Tamatuma saniatigut qularnaveeqqusiussinissamut tunngavissaatinneqarpoq, qularnaveeqqusiussiffigineqartup pineqartup Naalakkersuisut imm. 3-mut aamma imm. 4 naapertorlugit taarsigassarsititsisutut ataqqissagai.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititai illumi sanaqataaffiusumi qularnaveeqqusiussilluni qularnaveeqquserneqassasut. Qularnaveeqqusiussinermi qularnaveeqqusiussilluni taarsigassarsititsinermut uppersaatsaat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni nalunaarsortinneqartussa, pilersinneqassaaq. Pisortat illuummi pisortat aningaasaatai atorlugit aningaasalersorneqartumi pissusiviusuni qularnaveeqquteqarnissai, qularnaveeqqusiussinermi qulakkeerneqarpoq.

Aalajangersagaq peqatigisaanik atuisinnaanerup killilersorneqarneri, piginnittussaataitaneq aammalu maleruagassanik unioqqutitsinermi tigusinissamut periarfissat pillugit §§ 15-imut, 19-imut aamma 24-mut pingaaruteqarpoq.

Allatigut qularnaveeqqusiussisarneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsit aammalu nalinginnaasumik qularnaveeqqusiussinermut inatsisini maleruagassat atuupput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaanni, taarsigassarsiat qinnuteqartup nammineq aningaasalersugassaminut aningaasalersuutissaatut taarsigassarsiaritinneqartunut qularnaveeqqusiussinermi pisinnaatitaaffii, ataqqineqassasut. Tamatuma atuunnerani namminersortut qularnaveeqqusiussivigineqartut aningaasalersuinermut tapersiivigisaannut pingaarnersuiuinermi salleranngorsinnaapput.

Siunertaavoq qinnuteqartup aningaaseriviata imaluunniit aningaasalersuisartup allap illup sanaqataaffiusup aningaasalersornissaanut peqataanerminni naammattumik qularnaveeqqusiinissaanik qulakkeerinissaa. Aalajangersakkami taarsigassarsisup avataaneersunit akiitsornissamut periarfissai nukittorsarneqassapput, taamaalillunilu innuttaasunut illuliornermik naammassinissaa ajornannginnerulersinneqassalluni.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititai qularnaveeqqusiussaminnik salliunerulersitsisinnaatitaapput.

Salliunerulersitsisinnaatitaanerup atuunnerani namminersortunut taarsigassarsiat annikillisinneqarpata imaluunniit atorunnaarlutik, Naalakkersuisut annertunerusumik eqqartuussivimmi nalunaarsuinertaqanngitsumik imaluunniit isumaqatigiissuteqaratik qularnaveeqqusiussisuni tullerriaartuni ingerlaannartumik sallinngoriartulissapput.

Salliunerulersitsisinnaatitaanermut siunertaavoq, namminersortut qularnaveeqqusiussineri atuukkunnaarpata, pisortat illuummi qularnaveeqqusiussillutik ingerlaavartumik sakkortuumik qularnaveeqquteqarnissaasa qulakkeernissaa. Pisortat aningaasaataannik toqqissisimanartumik iliuuseqarfiginninnissamut aammalu allaffissornikkut pisariitsumik qularnaveeqqusiussinermut inatsisitigut ersarissumik aaqqissuussinissaq, aalajangersagaq iluaqutaassaaq.

§ 13-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut inunnut, ukiuni akileraarusiiffiusuni ukiuni tallimani kingullerni inuussutissarsiorsimannngitsunut, taarsigassarsititsisinnaanngitsut. Siunertaavoq taarsigassarsisut aalajaatsumik uppersarsarneqarsinnaasumillu suliffeqarsimanissaat, taamaalillutillu illumik piginnittuunerminni aningaasartuutit aalajangersimasut isumaginissaannut aningaasaqarnikkut nammataqarsinnaassuseqarnissaasa, qulakkeernissaa, ilanngullugit sillimmasiissut, ingerlaavartumik aserfallatsaaliuineq aammalu ingerlatsinermut aningaasartuutit allat.

Qinnuteqartoq inuussutissarsiortuusimanersoq nalilersuineri pingaartinneqassapput nalunaarsorsimasumik sulineri isertitaqarsimaneq, akileraarutini akiliisarsimanerit imaluunniit aningaasarsiaqarluni sulineri imaluunniit namminersorluni suliffeqarfimmi uppersarsarneqarsinnaasumik allatut isertitaqarsimaneq.

Pineqartoq piffissaq tamaat ingerlaannartumik inuussutissarsiortuusimaguni imaluunniit qinnuteqartoq ukiut akileraarusiiffiusut tallimat kingulliit iluanni piffissami ataatsimi arlalinniluunniit inuussutissarsiortuusimaguni, qinnuteqartoq ukiuni tallimani kingullerni inuussutissarsiorsimasutut isigineqassaaq. Taamaalilluni pisuni qinnuteqartoq suliffissaaleqinerup, napparsimanerup imaluunniit sivikitsumik piginnaanngorsarnerup malitsigisaannik piffissani sivikinnerusuni isertitakissimalluni pisoqarnerini, aaqqissuussineq eqaatsuutitsivoq. Siunertaavoq piffissat taamaattut, inatsisitigut tunngavissaqanngitsumik itigartitsinermik malitseqartunik, naapertuutinngitsunik annertoorsuarnik kinguneqarnissaasa pinngitsoortinnissaa.

Illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiarititat pisortanit aningaasalersorneqartumik annertoorujussuarnik tapiissuteqarnermik kinguneqarnerisa, taamaattumillu pisortat tapersiissutaasa qinnuteqartunut piginnittuunissaminnik piviusunngortitsinissamut aalajangiusimanissaanullu piviusorsioortumik periarfissalinnut siunnerfeqartinneqarnerat, aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Ilinniartunut ilinniarnerminnik naammassinneqqammersunut, aammalu ilinniarnertik pissutigalugu ukiuni akileraarusiiffiusuni tallimani kingullerni inuussutissarsioortuusimanngitsunut, taarsigassarsititsinissaq imm. 2-mi periarfissiissutigineqarpoq. Inuit nutaanik piginnaasaqalersimasut nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni inissinnissaminnik periarfissaarutsinneqannginnissaat, ilaatitsinnginnermi qulakkeerneqarpoq.

Qinnuteqartup ilinniarnini naammassisimagaa aammalu inuussutissarsiorsimannginnermut ilinniarnernup ingerlanneqarnera pissutaasoq uppersarsarneqarsinnaappat, periarfissat atorineqarsinnaavoq. Isorliunerusuni sulisussanik piukkunnartunik pilerilersitsinissaq sulisorinniinnarnissarlua aammalu nunassittarnerup nukittorsarnissaa najukkanilu ineriartortitsinissaq pillugit Naalakkersuisut anguniagaat, aalajangersakkami tunngavissinneqarpoq.

Pingaaruteqarluinnartutut isigineqarpoq inuussutissarsiorsimannginneq qinnuteqarnermi piffissami ilinniarnernup ingerlanneqarnerata aammalu taassuma naammassineqarnerata toqqaannartumik kingunerisimassagaa. Qanoq sivilisutisumik inuussutissarsiorsimannginneq isiginiarneqanngitsoorsinnaanersoq, pisuni ataasiakkaani naliliinermik tunngaveqassaaq. Ilinniarnernup naammassineqarnerata ingerlaannartumik kingorna inuussutissarsiorsimannginneq sivikinnerusoq, nalinginnaasumik qaammatit 2-3, isiginiarneqanngitsoorsinnaavoq. Inuussutissarsiorsimannginneq piffissami sivilisunerusumi atuussimasooq pisuni ataasiakkaani naliliineq tunngavigalugu isiginiarneqanngitsoorsinnaavoq, taarsigassarsiniartup ilinniarnernup naammassineqarnerata kingorna suliffissarsiornermik ingerlasumik ingerlataqarsimanini imaluunniit pissutsit allat naleqquttut, ilinniarnerni suliffeqalernissamut ikaarsaariarnernut sulii attuumassuteqartut, uppersarsarsinnaappagit.

§ 14-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, illuut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pisortanit taarsigassarsianit, sulii tamakkerlugit akilerneqarsimanngitsunit, aningaasalersorneqarpat, inunnut illuummik piginnittooreersunut imaluunniit illuummi najugaqarfissatut aalajangerneqartumi piginneqataareersumut, taarsigassarsititsisoqarsinnaanngitsoq. Siunertaavoq illunut sanaqataaffiusunut

taarsigassarsiarititat innuttaasunut najukkami pineqartumi pissusivisiusuni maannakkullu inissamik pisariaqartitsisunut siunnerfeqartinneqarnissaasa qulakkeernissaa, aammalu aaqqissuussinerup inuup ataatsip pisortanit aningaasalersorneqartumik arlalinnik inissiaateqalernissaanut atorineqannginnissaa.

Pisortanit aningaasalersorneqartumik inissiamik pilersuineq inissamik pisariaqartitsinerup ikiorsiiffiginissaanut atorineqassasoq tunngaviusoq aalajangersakkami tunngavigineqarpoq – inissianut aningaasaliinernik imaluunniit saniatigut inissianik annertusaanissap tunngavissinnissaa pineqarani. Aningaasassat naapertuilluartumik agguarneqarnissaannut piumasaqaat qulakkeereqataassaaq, taamaalillutik taakkua inoqutigiinnut initaaqqaartussanut imaluunniit inunnut pisortat inissianut tapersiissutaannik allanik atuinnissamut periarfissaqanngitsunut tutsinneqarnerusassallutik.

Illuutit aalajangersakkami pineqartut tassaapput ukioq tamaat inigineqartartut, illuinnaat aammalu piginneqatigiilluni inissiat, tassalu taakkua Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit kommunalbestyrelsimit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pisortanit taarsigassarsianit aningaasalersorneqarsimasut, aammalu akiitsut sulit tamakkerlugit akilerneqarsimanatik. Tapersiissutit inissianut aningaasalersuinnermut aaqqissuussinnermit matuminnga imaluunniit siusinnerusukkut atuussimasut malillugit tunniunneqarsimanersut pingaaruteqanngilaq.

Aalajangersakkami ataasiakkaat piginnittussaataitanerat piginneqataanerallu pineqartunut ilaatinneqarput. Taamaalilluni aamma piginneqataanermit taanna atuuppoq, illuut pisortat taarsigassarsiarititaannit aningaasalersorneqarsimappat, piginneqataassutip annertussusaa apeqqutaanani.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, illu sanaqataaffiusup sananeqarnera naammassineqarsimanngippat aammalu neriorsuummut allakkiap tunniunneqarneraniit ukiut marluk iluanni atorineqalersimanngippat, taarsigassarsititsinissamut neriorsuut annertunerusumik kalleriinertaqanngitsumik atorunnaassaaq. Siunertaavoq illuliorluni suliassat siumut ingerlanissaasa qulakkeernissaa aammalu pisortat aningaasaataasa atortussani imaluunniit naammassinissaa ilimanarani sannaasa affaannai suliarineqarsimasuni pituttorsimallutik pisoqarnissaannik pinngitsoortitsinissaa.

Ukiunik marlunnik piffissaliineq nunaminertamik atugassinneqarnissamut piumasaqaammut inatsisitigut aalajangersarneqartumut naapertuuppoq, taannalu malillugu nunaminertaq atugassiissutigineqartoq nunaminertamik atugassiinnermut akuersissuteqarnermiit ukiut marluk qaangiutinnginnerini atorineqassasoq pillugu atugassarititaasoq, nunaminertamik

atugassiisarnermi oqartussap nunaminertamik atugassiinermi atillugu piumasarissavaa, takuuk pilersarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaat atuuttoq. Nunaminertaq atugassiissutigineqartoq nunaminertamik atugassiinermi piffissaliussap iluani atorneqanngippat, nunaminertamik atugassiineq taamaalillunilu nunaminertamik atuisinnaatitaaneq atorunnaassapput.

Illu sanaqataaffiusoq naammassillugu sananeqarsimanngippat aammalu ukiut marluk iluanni atuilernissamut akuersissuteqartoqarsimanngippat, imm. 2 naapertorlugu taarsigassarsisoq saneqqutsinissamut qinnuteqartariaqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut pisuni immikkut ittuni ukiuni marlunni piffissamut killigitap saneqqunniisaanut immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaalersinneqarput. Pissutsit taarsigassarsisup aqussinnaasaasa avataaniittut, illuliornermi annertuumik kinguaattoornermik malitseqarsimasut, atuutsillugit, immikkut ittumik akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

Pisunut attuumassutilinnut assersuutigalugu makkua ilaasinnaapput:

- pilersuineri assartuussinermilu ajornartorsiutit uppersarsarneqartut,
- silamut illuliornermullu tunngasut ajornakusoortut,
- illuliorfiup toqqavianani naatsorsuutigeriinnngisanik teknikkikkut ajornartorsiuteqarneq,
- napparsimaneq imaluunniit isumaginninnermut tunngasut oqimaatsut,
- pisut force majeure-mut assingusut.

Immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaaneq killilersuiffigalugu allaffissornikkut aqunneqassaaq, tassami aallaaviummat illuliorneq ukiunik marlunnik piffissaq killilerlugu ingerlanneqarsinnaassasoq. Siunertaavoq takorlooruminartitsinissaq aammalu aatsaat tunngavissaqartillugu pisariaqartillugulu immikkut ittumik akuersissuteqartarnissap qulakkeernissaa.

Imm. 3-mut

Taarsigassarsisup Naalakkersuisunut qularnaveeqqusiussinermut uppersarsaammik inaarutaasumik tunniussinissaata, tamatumalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi naqqiutitaqanngitsumik nalunaarsorneqarnissaata tungaanut, Naalakkersuisut atortussanut tunniunneqartunut tamaginnut kiisalu illumut sanaqataaffiusumut sananeqaleruttortumut, piginnittussaataapput. Piginnittussaataitanermi aamma ilaatinneqarput nalillit taarsigassarsisup nammineq suliaqarnermini ilanngutsissimasai imaluunniit aningaasaliinermi nammineq aningaasalersorsimasai.

Pisortatigoortumik qularnaveeqqusiussisoqarnerata naammassinissaa tikillugu, nalilinnut taarsigassarsiarititanit aningaasalersorneqartunut pisortat tamakkiisumik atuisinnaanissaat qularnaveeqquteqarnissaallu, aalajangersakkami qulakkeerneqartussaavoq.

Piginnittussaataitaneq qularnaveeqqutaagallartutut, illuliorneq unitsinneqarluni imaluunniit

taarsigassarsisup pisussaaffini naammassisinnaajunnaarlugit pisuni pisortanut immikkut illersuutaasutut, atorneqarpoq.

Aalajangersagaq pisortat aningaasaataannik annaasaqarnissamut illersuutini qitiuvoq aammalu neriorsuutip atorunnaarnerani atortussat illullu sannai ingerlaannaq Naalakkersuisunit allaffissornikkut aqunneqalersinnaallutik, ilanngullugu suliassamut nutaamut atorneqarsinnaalluni imaluunniit maleruagassat atuuttut malillugit tunineqarsinnaalluni.

Imm. 4-mut

Illumut sanaqataaffiusumut piginnittussaataaneq taarsigassarsisumut tunniunneqarsinnaanani pisussat imm. 4-mi maleruagassiivigineqarput, ilanngullugu suliassaq taamaatinneqartariaqartillugu imaluunniit inaarsarneqarsinnaatinnagu. Pisuni taamaattuni taarsigassarsisup nammineq akiliutai 25.000 koruunit kiisalu aningaasartuutit § 7 malillugu taarsigassarsianit aningaasalersorneqanngitsut, takuuk § 8, taarsigassarsisup akiligai uppersarneqartut, Naalakkersuisut taarsissavaat.

§§ 7 aamma 8 malillugit taarsigassarsiarititat aningaasartuutit taarsigassarsiffigineqarsinnaatitaasut 100 %-ii angullugit matussusiisinnaammata, taarsigassarsisup nammineq aningaasalersuutissai pisuni nalinginnaasuni taamaallaat 25.000 koruuninik aningaasanngorlugit akiliuteqarnikkut pisussaapput. Taamaalilluni suliassaq piviusunngortinneqarsinnaanani pisoqarnerini taarsigassarsisoq naleqquttumik aningaasaqarnikkut aalajangersakkami illersuutissinneqarpoq, peqatigisaanik atortussat immaqalu illup sannai pisortanit aningaasalersorneqarsimasut Naalakkersuisunit tigussallutik.

Illumi sanaqataaffiusumi nammineerluni suliarineqartut nalinginut taarsiisoqarsinnaanngilaq. Pissusiviusuni aningaasartuutit, taarsigassarsiffigineqarsinnaasunut aningaasalersuinerup avataaniittut, aammalu taarsigassarsisup akilersimallugit uppersarsinnaasai, taamaallaat taarsiinissami ilaatinneqarput.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Illumik sanaqataaffiusumik, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu taarsigassarsiffigineqarsimasumik, piginnittoq tunngaviatigut najugaqartussaataitaasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Najugaqartussaataitanerup atuunnerani piginnittoq imaluunniit inuk piginnittup inoqutaanniittoq pissusiviusuni najullunilu illu sanaqataaffiusoq najugaqarfigissavaa. Taamaalilluni inissiaq najugaqarfittut pissusiviusuni atorneqanngippat, illumi inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqartutut nalunaarsorsimaneq kisimi naammannngilaq.

Najugaqartussaataitanermut siunertaavoq, pisortat aningaasaataasa, ernialersugaanatillu akilersugassaannigitsunik taarsigassarsiatut ilusilerlugit taarsigassarsiaritinneqarsimasut, sumiiffimmi pineqartumi pissusiviusuni inissamik pisariaqartitsinermut atugassatut atorneqarnissaannik, aammalu illup sanaqataaffiusup inoqarani uninngaannanginnissaanik imaluunniit siunertanut aaqqissuussinerup isumaginninnissamik siunertaqarneranut naapertuutinnigitsunut atorneqannginnissaannik, qulakkeerinissaq.

Najugaqartussaataitanermi aalajaatsumik nunassittarnissaq tunngavissinneqarpoq aammalu nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni najukkami ineriartortitsinissamut iluaqutaassalluni. Najugaqartussaataitaneq naammassineqanngippat, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat akilerneqartussanngussapput, takuuk § 23, imm. 1, nr. 5.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, najugaqartussaataitaneq qaqugukkut naammassineqarsimasutut isigineqarnerseq. Najugaqartussaataitaneq piginnittumit imaluunniit piginnittup inoqutaanniittumit naammassineqarsinnaavoq. Inoqutigiinnut ilaatinneqarput katissimallugu aappaasq, inooqat, meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut kiisalu inooqatigiinnermut assingusumik pisoqarnera apeqqutaatinnagu inuit piginnittup inoqutaanniittut.

Qaammatisiutit malillugit ukiup ataatsip iluani minnerpaamik ulluni 180-ini inissiami pissusiviusuni najugaqarnissaq pillugu piumasaqaateqarnermi qulakkeerneqarpoq, illumut sanaqataaffiusumut piviusumik ataavartumillu atassuteqarnissaq. Piumasaqaat inoqutigiit ataatsimoortinnagit, inoqutigiinni ilaasunut ataasiakkaanut tamaginnut naatsorsorneqassaaq. Taamaattumik inoqutigiinni minnerpaamik inuk ataaseq ukiup ingerlanerani minnerpaamik ulluni 180-ini unnuisimappat, ajugaqartussaataitaneq aatsaat naammassineqarsimassaaq. Inoqutigiinni ilaasut arlaataluunniit piumasaqaat taanna naammassisimannngippassuk, inuit arlallit ataatsimut katillugu ullut 180-it sinnerlugit illumi najugaqarsimanersut apeqqutaatinnagu, najugaqartussaataitaneq unioqqutinneqarsimasutut isigineqassaaq.

Piginnittoq sulinini pissutigalugu piffissani nunatta avataaniissimalluni pisoqartarneri aalajangersakkami sillimaffigineqarput, assersuutigalugu atorfiit kaaviiarfiussat. Illumi sanaqataaffiusumi ukiumut ulluni 180-ini pissusiviusuni najugaqarnissaq pillugu piumasaqaat piginnittumit imaluunniit inoqutigiinni ilaasumit naammassineqarsimanersaq sulii aalajangiisuusussaavoq.

Inissiaq piffissami aalajangersimasumi najugaqarfigineqarsimannngippat, imaluunniit piginnittumit taassumalu inoqutaannit allaanerumit atorneqarsimappat, tamanna §§ 17-18-imi peqanngikkallarnek attartortitsisarnerlu pillugit maleruagassat malillugit taamaallaat pisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Taarsigassarsiat ukiut 20-t qaangiunneranni tamakkerlugit nalikillilerneqareerpata, najugaqartussaataitaaneq atorunnaassaaq. Piffissap nalikilliliiffiusup naanerani inissiami pisortat atuinissamut killilersuineri malinneqartussaajunnaartussaapput, aammalu piginnittup nalinginnaasumik nammineq atugassarititaasut tunngavigalugit illumut sanaqataaffiusumut nammineq aalajangiisussanngussalluni. Tamatumani ukiuni 20-ni siullerni pisortat aningaasalersuinerisa aammalu aaqqissuussinerup atorunnaarnerata kingorna piginnittup tamakkiisumik atuisinnaalernerata imminnut oqimaaqatigiinnerat takuneqarsinnaavoq.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Illup sanaqataaffiusup najunngikkallarneranut piffissamilu killilimmi attartortitsisarnermut killissaliussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Piginnittup pisuni taamaattuni illu najunngissinnaavaa imaluunniit inummot nammineersinnaassusilimmut attartortissinnaallugu. Attartortitsineq taamaallaat inunnut nammineertunut pisinnaavoq aammalu suliffeqarfinnut, ingerlatseqatigiiffinnut assigisaannulluunniit pisinnaanani, ilanngullugu sulisunut inissiatut attartortinneqarsinnaanani.

Attartortitsineq imaluunniit najugaqanngikkallarnissaq aatsaat pisinnaavoq, najugaqanngikkallarnek utaqqiisaasutut iluseqartoq naatsorsuutigineqarpat, aammalu piginnittoq peqanngereernermini uterluni nooqqissappat, illumi sanaqataaffiusumi najugaqaqqilerluni. Qaammatinit pingasunit sivikinnerusumik sivikitsumik peqannginnissaq attartortitsinissamut periarfissiisussaanngilaq. Attartortitsineq nalinginnaasumik taamaallaat minnerpaamik qaammatini pingasuni sivilunerpaamilu qaammatini 12-ini taamaallaat pisinnaavoq.

Piffissani peqanngikkallarnissap pisariaqarfiini taarsigassarsisoq aalajangersakkami pisariaqartumik eqaatsuutitsivigineqarpoq, peqatigisaanillu inissiap aaqqissuussinerup siunertaanut aammalu najugaqartussaataitaanermut naapertuuttumik atorneqarsinnaanissaa qulakkeerneqarluni. Imm. 1 malillugu attartortitsinerup imaluunniit peqanngikkallarnissap peqqissaartumik nalunaarutigineqarneranni, najugaqartussaataitaaneq unioqquatinneqarsimasutut isigineqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Piginnittup imaluunniit taassuma inoqutaasa peqannginnissaat utaqqiisaasuuppat imaluunniit napparsimanermik, ilinniarnermik, inissiisarfimmi inissinneqarsimanermik, inuiaqatigiinni sullissisussatut toqqagaasimanerup isumaginissaanik imaluunniit nuutinneqarallarsimanermik pissuteqarpat, illup sanaqataaffiusup piffissami qaammatinit 12-init sivilunerusumi attartortinneqarsinnaanera imaluunniit inoqanngikkallarsinnaanera, aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq. Siunertaavoq piginnittut pissutissaqarluartumik aammalu

avataaniit pisartunik pissuteqartumik najukkaminnik qimatsigallartariaqalersut, illu tunisariaqalernagu imaluunniit najugaqartussaataaneq unioqqutinnagu qimakkallarsinnaagaat, qulakkeerinnissaq.

Pissutsinut aalajangersakkami pineqartunut ilaasunut assersuutitut oqaatigineqarsinnaapput, piginnittoq imaluunniit inoqutigiinni ilaasoq katsorsartinniarluni, ilinniarnini ingerlanniarlugu, allamut ilinniartinneqarnissaminut imaluunniit allamut suliaortitaanerminut imaluunniit sulilluni allatut nuutinneqarnerminut atatillugu allamiittariaqalersoq. Peqannginnermut aammattaaq pissutaasinnaapput pissutsit piginnittup katissimallugu aappaanut, inooqataanut imaluunniit meeraanut tunngasut, pissutsit taakkua piginnittup nooqataagallarnissaa pisariaqalersissimappassuk.

Allattukkat tamakkiisuunngillat, kisianni pissutsit qaammatinik 12-nik killiliinerup saneqqunniisaanut tunngavilersuutaasinnaasunut takutitsisuullutik. Peqannginneq utaqqiisaasuuginnassasoq, aammalu pissutsit atuukkunnaarneranni piginnittup illumi sanaqataaffiusuni najugaqaqqilernissaa siunertaasoq, tunngavissaatinneqarpoq. Naalakkersuisut pisuni ataasiakkaani tamaginni ataasiakkaatigut nalilersuisassapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, illumik sanaqataaffiusumik attartortitsineri tamani, attartornissamut isumaqatigiissutip tassanilu atugassarititaasut Naalakkersuisunit sioqqutsisumik akuerineqarsimanissaat piumasaqaataasoq. Akuersissuteqarnermi qulakkeerneqassaaq attartortitsinerup inatsimmi siunertamut naapertuuttumik aammalu piffissatigut killissaliussat § 17-mi aalajangersarneqartut iluanni pisarnissaat.

Attartortitsinermit piumasaqaatit naammassineqarsimanerat Naalakkersuisut nakkutigissavaat, ilanngullugu peqanngikkallarnermi aammalu piginnittup piffissap attartortitsiviusup naanerata kingorna najugaqaqqilernissaa naatsorsuutigineqarnera. Attartortitsinermit isumaqatigiissutip akuerisap atorneqarnera kiisalu ineqarnermut akiliut atugassarititaasullu allat inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi pisortat inissiaatai attartortittakkat pillugit aalajangersakkanut naapertuunnerat, Naalakkersuisut nakkutigissavaat, takuuk § 18.

Atornerluinissamik pitsaaliuisutut, eqqortumik attartornermut aalajangersaanissap qulakkeernissaanut aammalu illup sanaqataaffiusup najugaqarfittut aammalu inuussutissarsiornermuunngitsoq imaluunniit tunngavissaqanngitsumik siunertanuunngitsoq atorneqaannarnissaata qulakkeernissaanut, sioqqutsisumik akuersissuteqarnissaq pillugu piumasaqaat atorneqassaaq. Naalakkersuisunit sioqqutsisumik akuersissuteqartoqarsimanngippat, attartortitsineq inatsit malillugu inatsisitigut akuerisaasutut isigineqanngilaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, § 17, imm. 2 malillugu peqanngikkallarnissap malitsigisaanik piffissaq illup najugaqarfigineqannginnissaa pillugu illumik sanaqataaffiusumik piginnittoq Naalakkersuisut nalunaarfiginissaannut pisussaaffeqarteq. Siunertaavoq Naalakkersuisut najugaqartussaataitanerup naammassineqaannarnissaata, aammalu inatsisip killissaasa iluanni attartortitsinerup imaluunniit illup najugaqarfigineqarani uningaannarnerata toqqissisimanartumik nakkutilliisinnaanissaasa qulakkeernissaa.

Paasissutissiisussaataitanerup atuunnerani piginnittup peqanngikkallarnissaq allaganngorlugu nalunaarutigisussaavaa, ilanngullugit piffissaq aallartiffissaa naaffissaalu, kiisalu illu attartortinneqassanersoq imaluunniit inoqanngittussaansersoq pillugu paasissutissat. Peqannginnissap aallartinnissaa sioqqullugu imaluunniit tamatuma kingorna piaartumik nalunaarutiginnittoqassaaq. Nalunaaruteqannginneq inatsimmi aalajangersakkat unioqquatinneqarnersut aammalu pisoq § 23 malillugu akiligassanngortitsinermik malitseqassanersoq, naliliinermi ilaatinneqarsinnaavoq.

Illup sanaqataaffiusup sivirusumik inoqartinnagu imaluunniit akuerisaanngitsumik attartortillugu atornerlunneqannginnissaaanik aammalu illup atorneqannginnermi imaluunniit nakkutigineqannginnermi malitsigisaanik aserfallannginnissaaanik ingerlaavartumik nakkutiginninnissaq, aalajangersakkami tunngavissinneqarpoq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Illumik sanaqataaffiusumik attartortitsineq pisortat inissiaataannik attartortittakkanik attartortitsinermut sanilliunneqassaaq. Attartortitsinissamut isumaqatigiissut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussanit akuerisaasoq atorneqassaaq.

Imm. 2-mut

Attartortitsineq pisortat inissiaataannut attartortittakkanut atugassarititaasut assingi tunngavigalugit pissasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaattoq ineqarnermut akiliut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi pisortat inissiaataat attartortittakkat pillugit maleruagassat malillugit pisussanit appasinnerutillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Attartukkami pequtit ilaatinneqarpata, ineqarnermut akiliut 10 % angullugit qaffanneqarsinnaavoq. Pequtinik attartortitsinermi nungullarnissaannut atorneqarnerannullu aningaasartuutitut matussusiinissamut aalajangersagaq periarfissiivoq, kisianni peqatigisaanik

tunngavissaqanngitsunik ineqarnermut akiliuteqartitsisarnissap pinngitsoortinnissaanut annerpaaffissalerlugu killilerneqarluni.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, ukiuni 20-ni nalikillileereernerup kingorna taarsigassarsiat tamakkerlugit nalikillilerneqareerpata, illu sanaqataaffiusoq inissianik pisortanit taarsigassarsititsivigineqarsimasunik attartortitsisarnermut maleruagassani immikkut ittuni pineqartunut ilaatinneqarunnaassaaq. Tamatuma kingunerisaanik attartornermut isumaqatigiissutip akuerisaasup atorneqarnissaa kiisalu pisortat inissiaataannut attartortittakkanut maleruagassat malillugit ineqarnermut akiliutip aalajangersarneqartarnissaa pillugit piumasaqaat atorunnaassaaq.

Taarsigassarsiarititat atuuffissaata naanerata kingorna taamaalilluni illu sanaqataaffiusoq nammineq atugassarititaasut nalinginnaasut malillugit attartortinneqarsinnaalissaaq, ilanngullugu ineqarnermut akiliutip niuerfimmi aalajangigaasup aalajangersarneqartarnera aammalu nammineq attartortitsinermut maleruagassat sukkulluunniit atuuttut atorneqarnissaat.

Aalajangersakkami siunertaavoq, piginnittup pisortat taarsigassarsiarititaasa akilerneqareernerisa kingorna, nammineq inissiaateqarnermut nalinginnaasumik naapertuuttumik, illuummut tamakkiisumik atuisinnaalernissaata qulakkeernissaa. Pisortat aningaasalersuinerat akilerneqareerpat, attartortitsinermut imaluunniit attartortitsinermut tunngasunut allanut aalajangersaanissamut pisortat maleruagassiinissaat pisariaaruttussaavoq. Tamanna sanaqataalluni illuliornermut aaqqissuussinermi peqataanissamut kajumissuseqarnerulersitsissaaq aammalu pisortat tapersiinerisa piginnittumut ingerlaavartumik pisussaaffiliinermut atassuteqarunnaarnissaa takuneqarsinnaalluni.

Imm. 5-imut

Attartortup sanaqataasumut allanik isumaqatigiissuteqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarnissaaq, attartortitsinissamut isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaatigineqaqqusaanngilaq.

Taamaalilluni assersuutigalugu attartortup sanilip biilii pisiarissagai, sanaqataasup qamuteralai attartussagai imaluunniit sanaqataasup pequtai pisiarissagai, attartortitsinissamut isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaatiginissaa akuerisaanngilaq. Taamaattunik isumaqatigiissuteqartoqarsimappat, isumaqatigiissut isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaateqarfiusoq, atuuttussaassanngilaq. Attartortitsinissamut isumaqatigiissuterpiaq atuutiinnassaaq. Kisianni piumasaqaatit tassunga atatinneqartut atuuttussaassanngillat.

Isumaqatigiissutit attartortitsinissamut isumaqatigiissummut ilaatillugu isumaqatigiissutigineqartut, assersuutigalugu innaallagiamut, imeqarnermut, kiassarnermut,

eqqaavilerinermut assigisaannullu, aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqanngillat. Aalajangersagaq atituumik paasineqassaaq, taamaalillunilu isumaqatigiissutitut qanoq issusilinnut tamanut atuulluni. Tamatuma kingorna isumaqatigiissut alla, attartortitsinissamut isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaatigineqartoq, assersuutigalugu allakkiatut immikkoortutut imaluunniit oqaasiinnartigut naammassineqarnersoq, aalajangiisuujunnaassaaq.

Aamma erseqqissarneqassaaq, attartortitsinissap allanik isumaqatigiissuteqarnissamik piumasaqaatitaqartinnissaata inerteqqutigineqarnerata paarlattuanik, isumaqatigiissutit allat taakkua attartortitsinissamut isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaatigineqanngippata, allanik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaammat.

Imm. 6-imut

Attartortup attartorneqartoq allanut atugassanngorteqqusaanngilaa. Taamaattoqartillugu attartortitsinissaq pillugu isumaqatigiissut kalerriuteqaqqaarnani atorunnaassaaq attartortorlu ingerlaannartumik illumit sanaqataaffiusumit anissalluni. Attartortup inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allamut attartortitsinissamut pisinnaatitaaffeqarneq pillugu aalajangersakkat patsisiginiarsinnaanngilai.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Inatsisitigut atuisinnaatitaanermut killilersuinerit sorliit illunut sanaqataaffiusunut nalikillilerneqanngitsunik taarsigassarsiaqarfigineqartunut atuunnersut, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq. Atuisinnaatitaanermut killilersuinerit illumi sanaqataaffiusumi pisortanut taarsigassarsiaqarnermi atuutissapput. Akiitsut sinnerisa akilerneranni taarsigassarsisup sukkulluunniit atuisinnaatitaanermut killilersuinerit allassimasut malittussaajunnaarsinnaavai.

Atuinissamut killiliinerit sanaqataasumik isumaqatigiissuteqarnikkut, taarsigassarsianik maleruagassanik unioqquitsinikkut aamma pinngitsaaliilluni akitsorterussinikkut illumik sanaqataaffiusumik Naalakkersuisut tigusinissaminut periarfissaqarneranut tapertaassapput aammalu § 12 malillugu illumik qularnaveeqqusiisoqanngikkaluartoq.

Imm. 2-mut

Atuisinnaatitaanermut killilersuinerni eqqartuussivikkoortumik malersuineq, nammineq aningaasalersuinerimut qularnaveeqqusiinermut, § 12 malillugu qularnaveeqqusiissutaasinnaasumut, qularnaveeqqusiussaqarluni taarsigassarsinermut uppersaammit pisoq, pineqartunut ilaatinneqanngitsoq, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik aningaaserivik taarsigassarsisup nammineq aningaasalersugassaannut illu sanaqataaffiusoq qularnaveeqqusiullugu

taarsigassarsititsisimasoq, qularnaveeqqusiussaqaarluni taarsigassarsinermut uppersarsaammut naapertuuttumik eqqartuussivikkoortumik malersuisinnaavoq. Taamaalluni taarsigassarsisup ilassutissatut aningaasalersuinissamut pisariaqartitsinerisa aammalu Namminersorlutik Oqartussat pingaarnersuinerimi inissisimanerminnik illersuinissamut pisariaqartitsinerisa imminnut oqimaqaatigiinnissaat qulakkeerneqarpoq.

Imm. 3-mut

Illumut ikuallattoornissamut sillimmasiinermit akiligassamik akiliinngitsoortoqartillugu illumut akiliussigallarnikkut akiliisitsiniartoqarsinnaassasoq, kingornatigullu pinngitsaaliissummik tuniniaasoqarsinnaassasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aningaasalersuinermit ingerlataqarneq pillugu inatsimmi, peqqussummi nr. 1252, 15. december 2004-meersumi Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqartumi, kingullermik peqqussummi nr. 1688 16. december 2015-meersumi allanngortinneqartumi, § 60 malillugu akiliinissamut kinguaattoortoqarsimagaluarpalluunniit illumi ikuallattoornissamut sillimmasiineq sillimmasiisarfiup atorunnaarsissinnaanngilaa. Tamatuma peqatigisaanik sillimmasiisarfik sillimmasiinermit akiligassanut erniaannullu aammalu aningaasartuutitut allanut qularnaveeqqusiussisinnaatitaasoq akuerineqassaaq. Sillimmasiisarfiup sillimmasiissutip akilerneqannginnerata malitsigisaanik illumut ikuallattoornissaanut sillimmasiissut atorunnaarsissinnaanngimmagu, sillimmasiisarfik illumut sanaqataaffiusumut akiliussigallarnikkut, tamatumalu kingorna Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi pinngitsaaliissummik tuniniaasarneq pillugu maleruagassanut naapertuuttumik pinngitsaaliissummik tuniniaanikkut, akiliisitsiniarnissamut inatsimmi tunngavissinneqarpoq.

§ 20-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat piginnittut nikinneranni akiligassanngussasut. Siunertaavoq aaqqissuussineq malillugu taarsigassarsiarititaat taamaallaat inoqutigiinnut, ataasiakkaatigut naliliinermit illumut sanaqataaffiusumut taarsigassarsinissamut piumasaqaatinik naammassinnittut kisimik pissarsitinneqarnissaannik, aammalu aaqqissuussinerup sioqqutsisumik nakkutiginninnertaqaanngitsumik piginnittunut nutaanut tunniunneqannginnissaata, qulakkeernissai. Peqatigisaanik taarsigassarsiat, piginnittut nikinneri § 20, imm. 2-mi aamma § 21-mi ilaatinneqartut eqqaassanngikkaanni, sioqqutsisumik akuersissuteqartoqartinnagu tunniunneqarsinnaanngitsut pillugu tunngaviusoq aalajangersakkami taparserneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq imm. 1-imut ilaatitsinngiffiuvooq, tassanilu aalajangersarneqarpoq, pisuni arlalinni, ataatsimut ilaqutariit iluanni piginnittut nikinnerannik taaneqarsinnaasuni piginnittut nikissinnaasut, aammalu atugassarititaasut allanngortinnagit Naalakkersuisut

taarsigassarsiarititaanni akiitsut tiguneqarsinnaasut. Siunertaavoq ilaqutariit qanigisariit illersorneqarnissaat aammalu inoqutigiit ineqarnikkut atugaasa ingerlaavarnissaannik qulakkeerinnissaq, taamaalilluni inissiaq inuup inissisimanerata allanngornerani tunineqartariaqanngissinnaalluni.

Illu sanaqataaffiusoq taarsigassarsisup katissimallugu aappaanut imaluunniit aappaatut nalunaarsorsimasunut kiisalu taarsigassarsisup inooqataanut tunniunneqarsinnaavoq. Inooqataasumut tunniussinissamut tunngavissaatinneqarpoq, takuuk imm. 3, piginnittut nikinnissaat sioqqullugu aappariit ataatsimoorlutik minnerpaamik ukiuni marlunni inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimallutik inoqutigiissimasut. Aammattaaq toqusoqarnerani taarsigassarsisup kinguaavisa kingornussisussat taarsigassarsiat akiligassanngortinnagit illumik sanaqataaffiusumik tigusisinnaanerat, aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Inooqataasup illumik sanaqataaffiusumik tigusisinnaatitaanissaanut aammalu atugassarititaasut allanngortinnagit Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaanni akiitsunik tigusisinnaatitaanissaanut, pineqartup sivikinnerpaamik ukiuni marlunni taarsigassarsisumi ataatsimoortumik inoqutaasimanissaa inuillu allattorsimaffianni nalunaarsorsimanissaa, tunngavissaatinneqarpoq. Taamaalilluni inooqataasup pissusiviusuni allami najugaqarluni taarsigassarsisumi najugaqartutut inuit allattorsimaffiani nalunaarsorsimanissaa naammanngilaq. Katissimallutik aappariinnut piffissatigut piumasaqaatinik atuuttoqanngilaq.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Taarsigassarsisup illu sanaqataaffiusoq niuernermi killilersugaanngitsumi tunisinnaagaa, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tunisinissaq sioqqullugu qarasaasiatigut allagarsiisarfinni attuumassutilinni nittarsaassisoqassaaq aammalu najukkani tamanut ammasumik allagarsiivinni allagarsiisoqassalluni. Tamanut ammasumik nittarsaassinissaq pillugu piumasaqaateqarnermi ersittumiititsinissaq aammalu soqutiginnittut tamaasa neqeroornissamut periarfissinneqarnissaat, illumillu sanaqataaffiusumik pissarsinissaat, qulakkeerneqassapput, ilanngullugit illoqarfinni minnerusuni nunaqarfinnilu inissianut niuerfiup killeqarfiini.

Peqatigisaanik illu sanaqataaffiusoq tuniniarneqarluni nittarsaanneqartoq pillugu taarsigassarsisup Naalakkersuisut allaganngorlugu nalunaarfigissavai. Siunertaavoq tunisinerup maleruagassanut naapertuuttumik pinissaata aammalu sukumiisumik tamanut saqqummiunneqarani pinnginnissaata nakkutigineqarnerata qulakkeernissaa.

Eqqortumik tamanut nittarsaassineq malillugu illup sanaqataaffiusup tuniniarneqarnerani akigititap aalajangersarneqarnera aammalu tuniniaanermut atugassarititaasut allat Naalakkersuisut susassarinnngilaat. Taamaalilluni tuniniaanerpiap sioqqutsisumik akuerineqarnissaa piumasaqaataanngilaq. Naalakkersuisunut akiitsut sinneruttut akilerneqassapput imaluunniit taarsigassarsinermut atugassarititaasut allanngortinnagit piginnittumit nutaamit tiguneqassallutik, takuuk imm. 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisunut akiitsut sinneruttut tunisinermut atatillugu akilerneqassasut imaluunniit taarsigassarsinermi atugassarititaasut allanngortinnagit pisisumit tiguneqarsinnaasut. Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat sukkulluunniit akilerneqarsinnaapput, aammalu akiitsut tiguneqarsinnaaneranni illup sanaqataaffiusup sioqqutsisumik akilernissaa pillugu piumasaqaatitaqanngitsumik tunineqarsinnaanera qulakkeerneqarluni.

§ 22-mut

Taarsigassarsisup § 20-mi maleruagassat malillugit illu iluatsinngitsumik tuniniarsarisimappagu, Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq tigusinnaagaat, aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq. Taarsigassarsisoq tamanut ammasumik nittarsaassereernermi illup pisiarinissaanut neqeroorummik tigusaqarsimanngippat, Naalakkersuisut taarsigassarsisoq isumaqatigiissuteqarfigalugu akiitsunut sinneruttunut naapertuuttumik pisinermi akilerlugu illu sanaqataaffiusoq tigusinnaavaat. Naalakkersuisut illup tigusinnaanut pisussaaffeqanngillat.

Inissianut piviusumik niuerfeqartinnagu, taarsigassarsisup piginnittuuginnartinnginnissaa, peqatigisaanillu pisortat pisariaqanngitsumik annaasaqannginnissaat, aaqquissuussermi qulakkeerneqarput. Tigusinermi Naalakkersuisut annertunerusumik akigititamik iluarsiinertaqanngitsumik piginnittuulissapput, tassami pisinermi akigititap taamaallaat akiitsutut sinneruttutut annertussuseqarmat.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat qanoq pisoqarnerani akiligassanngussanersut, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq.

Nr. 1-imut

Taarsigassarsisoq illup sanaqataaffiusup illersorneqarsinnaasumik aserfallatsaaliornissaanut pisussaaffeqarpoq. Tamanna isumaqartinneqarpoq taarsigassarsisoq tamatuma pisariaqartutut isigineqarnerani akuttunngitsumik illup sannaasa ilaanik taarsersuisassasoq imaluunniit

iluarsaassisassasoq, assersuutigalugu qaliaq ussiittoq imaluunniit igalaat ussiittut taarserlugit imaluunniit iluarsaallugit. Aammattaaq taarsigassarsisoq illup sanaqataaffiusup aaqqissugaasumik aserfallatsaaliornissaa isumagissavaa, assersuutigalugu tamatuma pisariaqartutut isigineqarnerani akuttunngitsumik silataa qalipattarlugu. Naalakkersuisut aamma taarsigassarsisup pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliinissamut pilersaarut illumut sanaqataaffiusumut ilaasoq, aallaavigisinnaavaat. Aserfallatsaaliuinissamut pilersaarummut innersuussinnermi taarsigassarsisup pisussaaffii allanngortinneqanngillat, kisianni aserfallatsaaliuinerup pitsaassusissaa naammassineqarnersoq, suliaqarnermi nalilersuinnermi tunngavigineqartussaalluni.

Naalakkersuisut qularnaveqqusiussaartutut nakkutilliisuunermi, qularnaveqqusiussaq pigineqartoq aammalu pitsaasumik aserfallatsaaliorneqarsimasutut isikkoqartoq paasineqartillugu, suliaqarnermi aalajangersagaq taanna atuutsissavaat.

Nr. 2-mut

Ikuallattoornissamut illullu ajoqusernissaanut illu sanaqataaffiusoq sillimmaserneqarsimanngippat, tamanna akiligassanngortitsinnermut pissutaasinnaavoq, tassami illumi sanaqataaffiusumi sillimmaserneqarsimanngitsumi ajoqusernerit annertuut Naalakkersuisut qularnaveqqusiussaata annertuumik ajorseriarneranik kinguneqartussaammat. Taamaalilluni taarsigassarsisup minnerpaamik ikuallattoornissamut illullu ajoqusersinnaaneranut matussusiisumik taarsigassarsisup sillimmasiisimanissaa pillugu piumasaqaat illumi sanaqataaffiusumi qularnaveqqusiinerup isumannaarnissaanut taarsigassarsititsisup soqutigisaqarneranik aallaaveqarpoq. Ikuallattoornissamut illullu ajoqusersinnaaneranut tunngatillugu eqqarsaatigineqarpoq nalinginnaasumik sillimmasiineq, ikuallattoornissamut illullu ajoqusersinnaaneranut illumut sillimmasiissutaasartoq. Sillimmasiisummut akiliisoqarsimannginnera sillimmasiisummik matussutissaqannginnermut saniliunneqassaaq, tassami sillimmasiinissamut tamatumani piumasaqaatit naammassineqarsimanngimmata.

Nr. 3-mut

Taarsigassarsisoq tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit illumik sanaqataaffiusumik isaterippat, tamatuma malitsigisaanik Naalakkersuisut taarsigassarsiarititai akiligassanngortinneqassapput.

Nr. 4-mut

Taarsigassarsisoq illumi sanaqataaffiusumi inuussutissarsiummik ingerlatsinersoq Naalakkersuisut ataasiakkaatigut naliliisussaapput. Ataasiakkaatigut nalilersuinnermi inissiap atorneqarnerata qanoq issusaa, annertussusaa akuliunnissarlu aallaavigineqassapput. Aammattaaq § 5, imm. 1-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Nr. 5-imut

Taarsigassarsisoq illu sanaqataaffiusoq qimallugu nuuppat aammalu §§ 18-19 malillugit inatsisit malillugit attartortitsisoqanngippat, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat maleruagqusaannik malinninnginnermi aammalu akiligassanngortussanngussallutik. Pissusiviusuni najugaqarnermut uppersarsaat ilaatigut tassaasinnaavoq inuit nalunaarsorsimaffiannit paasissutissat, nakkutilliilluni takusaaneq imaluunniit tunngavissaqarluni paasissutissat allat.

Nr. 6-imut

Illup sanaqataaffiusup illersorneqarsinnaasumik aserfallatsaaliorneqarnerata, taamaalilluni qularnaveeqquteqarnerup, qulakkeerneqarnissaat, Naalakkersuisut qularnaveeqqusiisutut pisinnaatitaaffigaa. Tamanna qulakkeerniarlugu illup sanaqataaffiusup iluata misissornissaanut Naalakkersuisut periarfissaqarnissaat pisariaqarsinnaavoq. Matumani Naalakkersuisut eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik illumut sanaqataaffiusumut isersinnaanissaat pineqanngilaq, kisiannili taarsigassarsisup piviusorsiortumik tunngavissaqarani Naalakkersuisut illumik sanaqataaffiusumik misissuiniarlutik isernissaat itigartippagu, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaat maleruagassai unioqquatinneqarsimassapput akiligassanngussallutillu. Naalakkersuisut nalinginnaasumik misissuinissaq aamma misissuinnermi siunertaq pillugu siumoortumik nalunaaruteqartariaqarput.

Nr. 7-imut

Obligationinut inatsisini nalinginnaasuni maleruagassat naapertorlugit akiitsullit nikinnissaannut akiitsoqarfiusup akuersinissaa piumasarineqarpoq. Illumut taarsigassarsianik tiguisoqassappat, Naalakkersuisut akiitsoqarfiusutut akiitsullit nikinnissaannut akuersinnerminik nalunaaruteqarnissaat piumasarineqarpoq. Nalinginnaasumik illumik sanaqataaffiusumik pisisup § 16, imm. 3 naapertorlugu qularnaveeqqusiussaqaarluni taarsigassarsinnermut allagartami illumut nalunaarsorneqarsimasumi akiitsulittut inissinnissaanut Naalakkersuisut akuersinerisigut tamanna pissaaq. Illumi sanaqataaffiusumi taarsigassarsiaritanut akiitsullit nikinnerannut Naalakkersuisut akuersisimatinnagit, illu sanaqataaffiusoq piginnittumut nutaamut tunniunneqarsimagaluarpalluunniit, taarsigassarsisoq taarsigassarsianut akiitsulittut inissisimassaaq.

Illumik niueruteqarnerup ilumoorneranut uppersarsaammut, tassungalu ilanngullugu piginnittuunermut uppersarsaatip nalunaarsorneqarneranut, atatillugu piginnittut nikinnerat nalunaarutigineqarpat, taarsigassarsiat akiligassanngortinneqassanngillat.

Suliaqarnermi taarsigassarsiarititani akiitsullit nikinnerannut Naalakkersuisut akuersisimatinnagit imaluunniit taarsigassarsiarititat akilernerqarsimatinnagit aammalu illumi taamaatitsineq uppersarsarneqarsimatinnagu, illumik sanaqataaffiusumik piginnittup nutaap piginnittuunermut uppersarsaat inaarutaasoq eqqartuussivimmit nalunaarutitaqartinnagu nalunaarsortissinnaanngilaa. Illumik sanaqataaffiusumik pissarsisup illuummik pissarsinini

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi nalunaarsortissimanagu pisoqartillugu, Naalakkersuisunut qularnaveeqqusiussaqlutik taarsigassarsititsinermut, taamaalillunilu taarsigassarsisup taarsigassarsiaanut allagartaq taarsigassarsisup pissarsisullu kingusinnerpaamik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi nalunaarsuineri maluginngitsoorsinnaagaat, aatsaat aarlerinaateqarpoq. Pigisamik aalaakkaasumik piginnittussaataaneq piginnittullu nikinnerat atuutilissagunik nalunaarsorneqartussaasut pillugu inatsisitigut piumasaqaataannginnera pissutigalugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Taarsigassarsiarititat akiligassanngortinneqassanersut naliliineri pissutsinik utoqqatsissutaasinnaasunik peqarnersoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu tassangaannartumik napparsimalerneq, ajutoortoqarsimanera imaluunniit piginnittut nikinnerat sioqqutitsiarlugu nalunaarutip pisimanera. Assersuusiarineqartut tamakkiisuunngillat.

Pissutsinik utoqqatsissutaasinnaasunik, taarsigassarsiarititat akiligassanngortinneqarnerinik kinguneqartussaannigitsunik, pisoqarsimanersoq, ataasiakkaatigut naliliineq tunngavigineqassaaq. Taarsigassarsisup inatsisini maleruagassat imarisaannik ilisimasaqannginnera pingaarnertigut pisutut utoqqatsissutigineqarsinnaasutut isigineqanngilaq, kisiannili qaqutigoortumik tamanna naliliineri ilaatinneqarsinnaalluni, assersuutigalugu taarsigassarsisoq eqqarsartaatsimigut sanngiillisimappat, assersuutigalugu innarluuteqarnerup napparsimanerulluunniit kingunerisaanik.

Sanaqataasoq pissusiviusuni piginnittut nikinnerannik ingerlatsippat, tamannalu Naalakkersuisunut nalunaarutigineqarsimanngippat, tamanna imminermini Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaannik maleruagqusanik unioqqutitsinermi inernerissavaa akiligassanngortussaallutillu. §§ 21-23-mi maleruagassat malillugit piginnittut nikinnerat pisimasinnaagaluarpalluunniit, tamanna atuutissaaq.

Nr. 8-mut

Sanaqataasup §§ 17-18-imi maleruagassat malillugit illu sanaqataaffiusoq attartortissinnaavaa. Attartortitsineq, assersuutigalugu Naalakkersuisut attartortitsinissamut isumaqatigiisummik akuersisimatinnagit, imminermini Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaasa maleruagqusaanik unioqqutitsinermi aammalu akiligassanngortitsinermik malitseqassaaq. Attartortitsinermut isumaqatigiissut Naalakkersuisunit akuerineqarsimassagaluarpalluunniit tamanna aamma atuuppoq.

Sanaqataasoq Naalakkersuisut attartortitsinissamut isumaqatigiisummi akuerisaanniittut saniatigut attartortitsinermut akiliisitsisimappat, Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaasa akiligassanngortitsinermik malitseqassaaq.

Aamma Naalakkersuisut nalunaarfiginagit piginnittut nikerinnerat ingerlanniarsarineqarpat, akiligassangortitsineq aamma atuutilissaaq.

Nr. 9-mut

Inatsisit unioqqutillugit attartortitsineq, ilanngullugu attartortitsinermut isumaqatigiisummik akuerineqarsimasumik peqarani imaluunniit §§ 16-18 unioqqutillugit atugassarititaasut tunngavigalugit, tamanna maleruaqqusanik malinninnginnermi taarsigassarsiallu akiligassanngornerannik malitseqassaaq. Tamatumani aamma annertunerusumik attartornermut akiliisitsineq pineqartunut ilaavoq, tassa imaappoq, ineqarnermut akiliutip inatsisit malillugit aalajangersarneqartup imaluunniit akuerineqareersup saniatigut akiliisitsineq. Annertunerusumik akiliisitsineq qanorluunniit iluseqartoq, inatsimmi tunngavissaqanngitsoq imaluunniit akuerineqanngitsoq, annertunerusumik attartornermut akiliisitsinertut isigineqarpoq aammalu unioqqutitsinermik kinguneqarluni.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut taarsigassarsiarititai unioqqutitsinermik pisoqartillugu, taarsigassarsiarititat akilerneqarnissaat pillugu piumasaqaatitalimmik Naalakkersuisut akiligassanngortitsinermik atuutsitsilinnginneranni, Naalakkersuisut sanaqataasumut pissutsit iluarsineqarnissaannut piffissaliisinnaapput.

Akiligassanngortitsinerup atuutsilinnginnerani taarsigassarsisup pissutsit iluarsinissaannut piffissalerlugu nalunaarfiginissaanut, aalajangersakkami Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Piffissaliinissamut ataasiakkaatigut nalilersuineq tunngavigineqassaaq aammalu pisussaaffiunani. Siunertaavoq annertoqqatigiimmik atuutsitsinissap qulakkeernissaa aammalu taarsigassarsisup suliaqarnikkut ajornartinnagu pissutsinik iluarsiinissaanut periarfissiinissaaq.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Taarsigassarsiarititat maleruaqqusaat unioqqutinneqarpata aammalu akiligassanngortinneqarlutik, illu sanaqataaffiusoq tiguniarlugu imaluunniit illu pinngitsaaliisummik akitsorterinikkut tuniniaqquneqassasoq, Naalakkersuisut aalajangersinnaapput. Naalakkersuisut illup tigunissaanut imaluunniit pinngitsaaliisummik akitsorterinikkut tuniniaqqunissaanut pisussaaffeqanngillat. Tamatumani Naalakkersuisuni ataasiakkaatigut nalilersuineq apeqqutaassaaq. Tamatumani ilaatigut illuutit pitsaassusaa, najukkami inissarsiortoqarnera illuummilu akiligassat apeqqutaasinnaassapput.

Taarsigassarsisup pisussaaffini naammassisinnaajunnaarlugit pisoqartillugu, Naalakkersuisut qularnaveeqqusiussaminni qularnaveeqquteqarnissaasa illersorneqarsinnaanissaa, aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq tigussappassuk, tamanna taarsigassarsisumut isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu pissaaq. Pinngitsaaliissummik tuniniaaneq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tamanna pillugu maleruagassat tunngavigalugit pissaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq tiguppasuk, Naalakkersuisut taarsigassarsisullu akornanni isumannaagassanik Naalakkersuisut aningaasaqarnikkut naatsorsuissapput. Siunertaavoq tigusinermi aningaasaqarnikkut naggataatigit inissisimanerup ersarissumik aammalu tunngavissalimmik naatsorsuiffiqineqarnissaata qulakkeernissaa.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, illup tiguneqarnerani aningaasaqarnikkut isumannaagassanik naatsorsuineq, illup sanaqataaffiusup niuernermi nalinga, Naalakkersuisunut akiitsut sinneruttut ilanngaatilugit, tunngavigalugu pissasoq. Naalakkersuisut pisassaqlutik inernejarpot, taakkua nalikillilerneqassapput. Illup sanaqataaffiusup niuernermi nalinga taarsigassarsisup illumi sanaqataaffiusumi akiitsuinit sinneruttunit annikinnerulersimasinnaanersoq apeqquaatinnagu, Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq tiguniarlugu akuersippata, taarsigassarsisoq Naalakkersuisunut akiitsoqarunnaarsinneqassaaq.

Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq tiguppasuk, illu tamatuma kingorna Naalakkersuisut inissiaataanni attartortittakkani nalinginnaasuni ilaatinneqalissaaq, taamatullu Naalakkersuisut niuernermi killilersugaanngitsumi nalinginnaasumi illu tunisinnaalissavaat. Illup sanaqataaffiusup § 24 naapertorlugu tiguneqartup kingusinnerusukkut tunineqarnerani, Naalakkersuisut illumut sanaqataaffiusumut taarsigassarsititsisinnaanngillat, takuuk § 8.

Imm. 4-mut

Illumi sanaqataaffiusumi Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaannit siulliullugit akilerneqartussatut qularnaveeqqusiussinermi nalunaarsuisoqarsimappat, aammalu qularnaveeqqusiussiffiqineqartup Naalakkersuisut illumik sanaqataaffiusumik tigusinerannut ilaatillugu qularnaveeqqusiussinerup atsiornissaa itigartippagu, Naalakkersuisut illu sanaqataaffiusoq tigusinnaanngilaat.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Suliassamik suliarininnermi aningaasartuutitut matussutissatut Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaasa 0,5 procentia tikillugu akiliummik akiliisitsisoqarsinnaasoq,

aalajangersakkami inatsimmi tunngavissalernerqarpoq. Allaffissornermut aningaasartuutit, illumut sanaqataaffiusumut taarsigassarsinissamik qinnuteqaatinik suliarinninnermut atasut, tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit aaqqissuussinnermit aningaasalersorneqarnissaat, akiliummi qulakkeerneqassaaq. Naalakkersuisut politikikkut pingaarnersiunerminut aammalu nalinginnaasumik allaffissornikkut suleriaaseqarnerminnut ilaatillugu akiliummik akiliisitsisoqartanngitsoq imaluunniit akiliummik annikitsumik akiliisoqartassasoq aalajangiisinnaapput.

Akiliut Naalakkersuisunit aalajangersarneqassaaq aammalu Naalakkersuisut suliassanik suliarinninnerannut matussusissalluni, ilanngullugit qinnuteqaatip immersorneqarneranut atatillugu ilitersuinnermut, paasissutissanik pissarsinnermut piniarnermullu, aalajangiinnermut tamatumalu kingorna qularnaveeqqusiussaqarluni taarsigassarsinnermut allagartamik nakkutilliinnermut. Taagorneqartut tamakkiisuunngillat.

Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaasa 0,5 %-ii annerpaaffissatut killiliunneqarput. Akiliut Naalakkersuisut suliassamik suliarinninneranni, tamatumalu kingorna Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu misissuinerani aningaasartuutiviusut agguaqatigiissinnerisigut illuatungilerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Taarsigassarsititsinissamut neriorsuut tunniunneqarpat, akiliut akilerneqartussanngussaaq. taarsigassarsisup tamatuma kingorna taarsigassarsititsinissamut neriorsuut akueriniarnagu aalajangersinnaanera imaluunniit suliassamik piviusunngortinngissinnaanera apeqqutaatinnagu, suliassamik suliarinninnermi aningaasartuutit matussuserneqarnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq. Taamaalilluni akiliut qinnuteqaatip suliarineqarnerpiaanut atatillugu piumasaqaataavoq aammalu taarsigassarsianik tunniussinissamut atatinneqarani.

§ 26-mut

Siunnersuutigineqarpoq qularnaveeqqusiussaqarluni taarsigassarsisitsinnermi allagartap atsiorneqarneranut atatillugu akiliummik akileeqqusinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut, takuuk §§ 20-21.

Aalajangersagaq piginnaatitsissutitut ilusilerneqarpoq, kisianni akiliummik akileeqqusinissamut pisussaaffiliisoqarani. Naalakkersuisut politikikkut pingaarnersiunerminut aammalu nalinginnaasumik allaffissornikkut suleriaaseqarnerminnut ilaatillugu akiliummik akiliisitsisoqartanngitsoq imaluunniit akiliummik annikitsumik akiliisoqartassasoq aalajangiisinnaapput.

Akiliut Naalakkersuisunit aalajangersarneqassaaq aammalu akiitsullit nikinnerannut akuersinerminut qularnaveeqqusiissuteqarlunilu taarsigassarsinermut uppersaammik atsiornerminnut atatillugu Naalakkersuisut suliaassanik suliarinninnerannut matussutaassalluni.

1.250 koruuninut killiliussaq annerpaaffissaavoq. Akiliut Naalakkersuisut suliaassanik suliaqarneranni, qularnaveeqqusiussaqarluni taarsigassarsititsinermut allagartanik atsiornearanni kiisalu tamatuma kingorna akiitsullit nikinnerisa illuummut nalunaarsorsimaneranik misissuinerani aningaasartuutiviusut agguaqatigiissinnerisigut illuatungilerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq akiitsullit nikinnerinut, takuuk § 13, imm. 2, atatillugu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit qularnaveeqqusiissuteqarluni taarsigassarsititsinermut allagartap atsiornissaanut kiisalu imm. 1 naapertorlugu akiliummik akiliisitsisinnaanissamut Naalakkersuisut aningaaserivimmut ataatsimut arlalinnulluunniit piginnaatitsissummik Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaasut. Aningaaseriviit suleriaasiisa ingerlalluareersut atornerarneranni sunniuteqarluartumik allaffissornikkut aqutsinissaq, Naalakkersuisut pingaarnertigut nakkutiginniinnarlutik ilitsersuinissamullu piginnaatitaaginnarlutik, aqqissuussinermi tunngavissinneqarpoq.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaata matuma allaffissornikkut aqunneqarnera inissianik allaffissornikkut aqutsinermut ingerlatseqatigiiffimmut kommunimit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumut suliakkiussinnaagaat, aalajangersakkami ersarissumik inatsimmi tunngavissalerneqarpoq. Aalajangersagaq malillugu suliakkiussineq pisussaaffittut suliakkiunneqarsinnaavoq. Atituumik piginnaatitsineq tassani pineqarpoq, aamma inissianik allaffissornikkut aqutsinermut ingerlatseqatigiiffiit Naalakkersuisunut tunngatillugu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik ingerlatsinerminni inissisimallutik namminersortunut inatsisitigut tunngavissat tunngavigalugit pilersinneqarsimasut pineqartunut ilaatinneqarlutik. Suliakkiussinerup kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffiup pineqartup aqqissuussinermik ulluinnarni ingerlatsineq isumagisinnaavaa, ilanngullugit qinnuteqaatit tiguneqarneri suliaassallu piareersarneqarnera kiisalu Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiisarnertit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut suliakkiinertik pisussaaffittut suliakkiissutigisinnaagaat, kiisalu Naalakkersuisut inatsisip matuma allaffissornikkut aqunneqarneranut atatillugu ingerlatseqatigiiffimmut aqutsisuusumut ilitsersuisinnaatitaasut,

taamaalilluni namminersortup piginnaatitsissutigineqartumik atuinera Naalakkersuisut tamatigut ilitersuisinnaassallutik misissuisinnaassallutillu.

Isumaqatigiissuteqarnikkut Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu allaffissornikkut aqutsinermut akiliuteqartoqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, Naalakkersuisut inissianik allaffissornikkut aqutsinermut ingerlatseqatigiiffimmut ilitersuinissamut piginnaatitaaginnassasut aammalu ingerlatseqatigiiffiup aaqqissuussinermik allaffissornikkut aqutsinerannut nakkutilliissasut.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Illunik sanaqataaffiusunik nutaanik sanaartornissamut taarsigassarsitinneqarnissamut, Naalakkersuisut ukiumut ataasiarlutik januaarimi tamanut ammasumik qinnuteqaqqusissasut siunnersuutigineqarpoq. Qinnuteqaatit kingusinnerpaamik marsip aallaqqaataani tunniunneqareersimassasut siunnersuutigineqarpoq. Taamaanneratigut qinnuteqartut nunaminertamik atugassinneqarnissaminnik qinnuteqarnissaminnut, qinnuteqaammullu uppersarsaatini pisariaqartunik pissarsinissaminnut piffissaqassapput, takuuk illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 28.

Aningaasat immikkoortinneqarsimasut siullermeertumik qinnuteqaqqusinermini atugassanngortinneqarsimappata, illunik sanaqataaffiusunik nutaanik sanaartornissamut aningaasanik immikkoortitseqqinniarlutik Naalakkersuisut aalajangersinnaapput. Taamaattoqarnerani qinnuteqarnissamut naleqquttumik piffissalerlugu, nutaamik qinnuteqaqqusisoqassaaq.

Tamatuma malitsigisaanik kommunimi illunik sanaqataaffiusunik nutaanik sanaartornissamut taarsigassarsitinneqarnissamik qinnuteqaatinik Naalakkersuisut ataatsimoortumik suliarinnillutillu pingaarnersiuisinnaassapput.

Illassutitut aningaasaliissuteqarnerni naleqquttumik piffissaq killilerlugu nutaamik tamanut ammasumik qinnuteqaqqusisoqassaaq, taamaalilluni aningaasassat pisariaqanngitsumik kinguaattoornertaqanngitsumik atorneqartussanngortinneqarsinnaassallutik.

Imm. 2-mut

Illunik sanaqataaffiusunik nutaanik sanaartornissamut taarsigassarsititsineq inissianik pisariaqartitsinermut iluarseeqataassapput, peqatigisaanillu inuit sapinngisamik amerlanerpaat inissaminnik imminnut pilersornissaannut iluaqutaassallutik. Illunik sanaqataaffiusunik

nutaanik sanaartornissamut taarsigassarsitinneqarnissamik qinnuteqaatinik tigusinermi qinnuteqartut piumasaqaatinik naammassinninersut, aallaqqaammut nalilerneqassaaq.

Nammineq akiliutissat 25.000 koruuniusut qinnuteqartup akilersinnaanerai Naalakkersuisut misissussavaat. Illumik sanaqataaffiusumik sanaartornermut imaluunniit pissarsinermut aningaasartuutissat tamarmiusut ilai, Naalakkersuisunit taarsigassarsinikkut aningaasalersorneqanngitsut, qinnuteqartup aningaasalersorsinnaanerai Naalakkersuisut misissussavaat. Kiisalu illup sanaqataaffiusup pilersaarutaasumik piffissakkaartumillu aserfallatsaalineqarnissaanut aningaasartuutissat taarsigassarsisussap aningaasalersorsinnaassanerai Naalakkersuisut naliliissapput.

Tamatuma kingorna qinnuteqaatit piumasaqaatinik taakkunannga naammassinnittut, illunik sanaqataaffiusunik nutaanik sanaartornissamut imaluunniit pissarsinissamut aningaasat immikkoortinneqarsimasut iluini pingaarnersiuiinermi salliutinneqassapput. Qinnuteqartut illutaarnissaminnut pisariaqartitsinerpaasut aammalu inissiamik imminnut pilersornissaminnut allatut periarfissaqanngitsut salliunneqassapput.

Qinnuteqaatit aningaasaliissutinit immikkoortinneqarsimasunit amerlaneruppata, qinnuteqaatit sinneri itigartinneqassapput. Qinnuteqartut taakkua ukiup tulliani imaluunniit ilassutitut aningaasaliinerup malitsigisaanik qinnuteqaqquseqqinnermi qinnuteqaqqittariaqassapput.

Imm. 3-mut

Qinnuteqaatit imm. 1 aamma imm. 2 naapertorlugit suliarineqareerlutik aalajangiiffigineqareerpata aningaasaliissutit tamakkerlugit atorneqarsimanngippata, kingusinnerusukkut qinnuteqaatit tiguneqartut tiguneri ilutigalugit, pingaarnersiuiinertaqanngitsumillu, suliarineqarsinnaapput. Aningaasaliissutinit sunniuteqarluartumik atorluaanissaq aammalu naleqquttumik inissamik pisariaqartitsisunik qinnuteqartoqaraluartoq, aningaasassat atugassiissutigineqaratik uninngaannannginnissaat, aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Imm. 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut qinnuteqaatinik pingaarnersiuiinissaanut Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqassasut. Qinnuteqartut illutaarnissaminnut pisariaqartitsinerisa nalilersorneqarneranni aammalu qinnuteqartut allatut inissiamik pilersornissaminnut periarfissaqarnersut nalilersorneqarneranni tunngavissarititaasut suut pingaartinneqarsinnaanersut imaluunniit pingaartinneqassanersut pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamatumani nalilersuinermit tunngavissarititaasut ersarissarnissaannut assigiissaartinnissaannullu periarfissiisoqarpoq, ilanngullugit assersuutigalugu inissiap pitsaassusaa, ilaqutariit maannakkut ineqarnerminni atugaat,

peqqissutsimut tunngasut imaluunniit politikkikkut, inooqatigiinnikkut nunamilu sumiiffinni mianerisassat allat pillugit pissutsit.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taarsigassarsinissamik qinnuteqaat Naalakkersuisunut allaganngorlugu tunniunneqassasoq. Allaganngornissaanut piumasaqaammi qulakkeerneqarpoq, qinnuteqaatip paasissutissanik uppersaatinillu suliasamik suliarinninnermi atorqartussanik ilaqartinneqarnissaa. Qinnuteqaat ilanngussat atuaruminartutut iluseqartinneqarpata, qarasaasiatigut imaluunniit allakkatigut nassiunneqarsinnaavoq. Allaganngornissaanut piumasaqaammi paasissutissat allakkiallu attuumassuteqartut Naalakkersuinit tiguneqarnissaat qulakkeerneqarpoq.

Imm. 2-mut

Taarsigassarsinissamut qinnuteqaammut ilanngunneqassaaq illumut sanaqataaffiusussatut kissaatigineqartumut nassuiaat. Taarsigassarsinissamut qinnuteqaammut aamma ilanngunneqassaaq Naalakkersuisunut nunaminertamik qinnuteqaatip assilinera. Aammattaaq qinnuteqaammut ilanngunneqassaaq nammineq aningaasalersuinissap pissarsiarineqarsimaneranut uppersaataat kiisalu pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliinissamut aningaasartuutit taarsigassarsisumit akilernerqarsinnaasut. Nammineq aningaasalersuinissamut uppersaataat tassaasinnaavoq taarsigassarsisup aningaaserivianiit nalunaarut naatsoq, tassani allassimalluni taarsigassarsiniartoq aningaasalersuinissaminut periarfissaqartoq kiisalu aserfallatsaaliinissamut aningaasartuutit akiliisinnaassasoq. Pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliinissamut aningaasartuutit attuumassuteqartumut pilersaarummi atortussat aamma illup sanaqataaffiusussap qanoq ittuuneranut akuersineq allaaserineqarsimassapput.

Kiisalu qinnuteqaammut ilanngunneqassapput qinnuteqartup cpr.normua najugaqarnermullu uppersaataa, qinnuteqartup kinaassusianik taassumalu inuit nalunaarsorsimaffiani najugaata nalunaarsorsimanera erseqqissaasoq.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

Qinnuteqartup pisortanut akiitsoqarnera pillugu Akiliisitsiniarnermut oqartussamut imaluunniit qinnuteqartup attartortitsisumut akiitsoqarnera pillugu inissianik attartortittakkanik aqutsisumut oqaaseqaammik piniarnissamut, qinnuteqartup Naalakkersuisunut akuersissummik tunniussinissaat, qinnuteqaatip suliarineqarnissaanut piumasaqaataavoq.

Qinnuteqartup Naalakkersuisunut imaluunniit allaffissornikkut aqutsisumut akuersisummik tunniussinerani, Naalakkersuisut imaluunniit allaffissornikkut aqutsisup inuit pillugit paasissutissanut maleruagassanut naapertuuttumik paasissutissanik piniarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Qinnuteqartup aningaasaqarnikkut atugaannik nalilersuinerup tamakkiisumik eqqortumillu tunngavilimmik ingerlanneqarsinnaanissaa, aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Imm. 2-mut

Taarsigassarsinissamik qinnuteqartoqarnerani qinnuteqartup pisortanut akiitsoqarnera pillugu oqaaseqaammik Akiliisitsiniartarnermi Oqartussaasunut Naalakkersuisut piniassapput. Qinnuteqartoq pisortat inissiaataanni attartortittakkami attartortuuppat, taamatuttaaq inissiamik attartortittakkamik aqutsisumut qinnuteqartup attartortitsisumut akiitsoqarnera pillugu oqaaseqaammik piniartoqassaaq. Tamatumani qinnuteqartup pisortanut akiitsuunik eqqortumik naatsorsuinissaa qulakkeerneqassaaq. Pisortat inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiligassat akilinngitsuukkat Akiliisitsiniartarnermi Oqartussaasunut nalunaarutigineqarnerat piffissatigut kinguaattoortarpoq.

Akiliisitsiniartarnermi Oqartussaasut aamma aqutsisoq pisortanut akiitsut akilerneqanngitsut pillugit ilisimatitsinissamut pisussaaffeqarput.

Imm. 3-mut

Qinnuteqartoq 25.000 koruunit sinnerlugit pisortanut akiitsoqarpat sulii akilerneqanngitsunik, taarsigassarsititsinissamut neriorsuummik nalunaaruteqartoqarsinnaanngilaq. Taamaalilluni Naalakkersuisut qinnuteqartunut pisortanut akilerneqanngitsunik akiitsulinnut taarsigassarsititsinissamut akuersisinnaannginnerat pingaartinneqarpoq.

Taarsigassarsititsisoqarsinnaassappat taarsigassarsinissamik qinnuteqartup pisortanut akiitsuni annikillisittariaqassavai.

Akiitsunut killiliussaaq oqimaaqatigiissaakkatut annertussuseqartutut nalilerneqarpoq, tassani allaffissornikkut pisariitsuutitsinissaa aammalu inooqatigiinnermi illersorneqarsinnaasumik aaqqissuussinermik atuisinnaaneq qulakkeerneqarlutik.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, suliaqkiussineq pillugu maleruagassat malillugit allatut isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat, § 29 malillugu taarsigassarsinissamik qinnuteqaatit qinnuteqartoq suleqatigalugu suliarineqarnissaa Naalakkersuisut isumagissagaat. Siunertaavoq taarsigassarsinissamik qinnuteqaatit tamarmik assigiissaartumik, suliatigut pikkorissusilimmik allaffissornikkullu patajaatsumik suliarineqartarnissaannik qulakkeerinissaaq.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut illumik sanaqataaffiusumik sanaartornissamut taarsigassarsititsinissamik akuersisartuupput. Illup sanaqataaffiusup sanaartornissaanut taarsigassarsiarititassat taarsigassarsisumut akilerneqassanngillat. Illuliassatut katitigassanik inniminniineq aamma illup sanaqataaffiusup sanaartornerani atugassanik sanasunut ilitsersuisumullu isumaqatigiissuteqarneq Naalakkersuisut isumagissavaat aammalu taarsigassarsititsinissamut neriorsuummi sinaakkusiussat iluanni akiliinerit isumagissallugit.

Taamaalilluni Naalakkersuisut qinnuteqartoq suleqatigalugu illumik sanaqataaffiusumik sanaartornermut ilaatillugu suliasamik suliarinninnernik annertuunik isumaginnittuupput. Tamanna § 15, imm. 3-mut atasutut isigineqassaaq, taanna malillugu taarsigassarsisumut atuilernissamut akuersinerup nalunaarutiginiissaata aamma Naalakkersuisut taarsigassarsiarititaannut qularnaveeqqutitut Naalakkersuisunut qularnaveeqqusiussaqlarluni taarsigassarsinermut allagartap nalunaarsornissaata tungaanut, illu sanaqataaffiusoq Naalakkersuisunit pigineqarpoq.

Tamanna aammattaaq § 34-mut ataqatigiissillugu isigineqassaaq, taanna malillugu illuliassatut katitigassanik pilersuisumut kiisalu sanasunut il.il. akuusunut Naalakkersuisut taarsigassarsiarititai akilerneqassallutik. Naalakkersuisut taarsigassarsiarititai arlaannaaluunniit taamaalilluni sanaqataasumut tunniunneqassanngillat.

Sanaqataasup nammineerluni suliasai ilai suliarisussaallugit pisoqartillugu, suliasat suut assassornermik suliaqartartunit ilinniarsimasunit suliarineqassanersut aammalu suliasat suut sanaqataasup nammineerluni isumaginiarnerai, neqeroorummi ersarissumik allassimassaaq.

Imm. 3-mut

Suliasamik suliarinninnermut ilaatillugu ikuallattoornissamut illullu sillimmasersornissaanut neqeroorummik Naalakkersuisut piniassapput. Naalakkersuisut neqeroorut, qinnuteqartup sillimmasiissummut akiligassamut akiliinissaa siunertaralugu, qinnuteqartumut nassiutissavaa. Qinnuteqartoq aamma nammineerluni ikuallattoornissamut illumullu sillimmasiissummut neqerooruteqartitsisinnaavoq. Qinnuteqartup taarsigassarsiat tunniunneqarsinnaalernissaannut ikuallattoornissamut illumullu sillimmasiissummut akiliisimanermut uppersarsaat nassiutissavaa, takuuk § 34.

§ 32-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, sananissamut aningaasartuutitut taarsigassarsiffigineqarsinnaasunut ataatsimoortumik missingersuummik kiisalu illumut sanaqataaffiusumut ingerlatsinermut missingersuutit Naalakkersuisut suliaqassasut.

Missingersuummi ilaatinneqassapput aningaasartuutit §§ 7 aamma 8 malillugit taarsigassarsianit aningaasalersorneqarsinnaasut tamarmik, ilanngullugit atortussat ikkussugassat, sanaartorfissagissaaneq, atassusiinissamut piumasaqaatit, ilinniarsimasut suliaasai aamma ilitsersuisumik ikiorteqarneq. Missingersuut Naalakkersuisut taarsigassarsiarititassaannik aammalu qinnuteqartup nammineq aningaasalersugassaannik naatsorsuinnermut tunngavissaliissaaq aammalu assigiissaartumik ersittumillu allaffissornikkut suleriaaseqarnissamik qulakkeerissalluni.

Ingerlatsinermut missingersuutit illumi ukiunut 20-nut siullernut pilersaarutaasumik piffissakkaartumillu aserfallatsaaliuinissamut pilersaarut illup qanoq ittuunissaani akuerineqartoq tunngavigalugu suliarineqassaaq, takuuk § 36, imm. 2. Missingersuutini qinnuteqartoq aserfallatsaaliuinnermut pisariaqartunik ileqqaarsinnaassanersoq, taamaalillunilu aningaasaqarnikkut piujuartussatut annertussusilimmik ingerlaavartumik ingerlatsinermut aningaasartuutissat sapissannginnerai, qinnuteqartoq taassumalu aningaaserivia nalilersuinissamut piviusorsiortumik tunngavissaqalersitsisoqassaaq.

§ 33-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, sananissamut aningaasartuutitut taarsigassarsiffigineqarsinnaasunut tamarmiusunut missingersuut kiisalu ingerlatsinissamut missingersuutit suliarineqartut qinnuteqartumut akuerineqartussanngorlugit Naalakkersuisut saqqummiutissagaat. Aatsaat sananissamut missingersuut aamma ingerlatsinermut missingersuutit qinnuteqartup allaganngorlugu akuerippagit, taarsigassarsititsinissamut neriorsuut tunniunneqarsinnaalissaaq.

Taarsigassarsititsinissamut neriorsuummut piumasaqaataavoq qinnuteqartoq 25.000 koruuninik nammineerluni akiliutissaminik akiliissasoq, takuuk § 10, imm. 2, kiisalu §§ 11, imm. 2, aamma 25 malillugit aningaaserivimmit qularnaveeqquteqarsinnaasoq attuumassutilinnillu akiliuteqassasoq. Siunertaavoq qinnuteqartup naammattumik aningaasaqarnikkut nammassinnaassuseqarnerata qulakkeerneqarnissaa aammalu suliaasanut aningaasaqarnikkut killissaliussat aalajangersarneqartut iluanni naammassineqarsinnaasunut taamaallaat Naalakkersuisut taarsigassarsititsinissamut neriorsuummik tunniussinissaat.

§ 34-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, atortussanut ikkussugassanut taarsigassarsiarititat taarsigassarsisumut tunniunneqassanngitsut, kisianni toqqaannartumik pilersuisumut tunniunneqassasut. Atortussat ikkussugassat nassiunneqartussanngorlugit tunniunneqarsimanerannut uppernarsaannikkut tunniussineq pissaaq. Taarsigassarsiarititanut aningaasassat eqqortumik atorineqarnissaat, aammalu atortussanut pissusiviusuni

illuliornissamut tunniunneqarsimasunut taamaallaat tunniussisoqartarnissaa, aaqqissuussinermi qulakkeerneqarpoq.

Imm. 2-mut

Illumik sanaqataaffiusumik sanaartornissamut pissarsinissamulluunniit taarsigassarsiarititat taarsigassarsisumut akilerneqartassanngitsut, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Illuliassatut katitigassanik inniminniinissaq aamma illup sanaqataaffiusup sanaartornerani atugassanik sanasunik ilitersuisumillu isumaqatigiissuteqarnissaq Naalakkersuisut isumagissavai aammalu akiliinerit isumagissallugit.

Imm. 3-mut

Taarsigassarsiarititanik tunniussisarnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut aalajangersakkami piginnaatinneqarput, ilanngullugit maleruagassat imm. 1 aamma 2-mik saneqqutsisut. Assersuutigalugu assasornermik suliaqartartunut ilitersuisumullu tunniussisarneq Kalaallit Nunaanni sanaartornermi suliaassat atortussallu tunniunneqartarneri pillugit ataatsimoortumik piumasaqaatit (AP 95), sanaartugassanut suliaassakkaartumik, annertuunut imaluunniit pingaarnernut akigititassanut isumaqatigiissutitut tunngassuteqartoq, imaluunniit Sanaartugassanut tamakkiisumut akigititassanut isumaqatigiissummut piumasaqaatit nalinginnaasut (ABT 93), sanaartugassanut tamakkiisunut akigititassanut isumaqatigiissutitut tunngassuteqartoq, tunngavigalugu pissasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 35-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, illu sanaqataaffiusoq sukkulluunniit ikuallattoornissamut illullu ajoqusersinnaaneranut sillimmaserneqarsimassasoq. Piumasaqaat atortussat ikkussugaasat pilersuisuniit tunniunneqarneranniit atuuppoq, aammalu piffissaq sanaartorfiusoq tamaat kiisalu atuilernerup kingorna piffissaq pineqartunut ilaatinneqarlutik. Siunertaavoq Naalakkersuisut qularnaveeqqusiussaqaarlutik qularnaveeqqusiinerisa isumannaarnissaa aammalu ikuallattoornermi imaluunniit illup ajoqusernerani annaasaqarnermi taarsigassarsisup imaluunniit pisortat naapertuutinngitsumik aningaasaqarnikkut akisussaaffeqalersinnginnissaat. Sillimmasiissut minnerpaamik illumut ikuallattoornissamut sillimmasiinnermut, Kalaallit Nunaanni illuutitut aalaakkaasunut nalinginnaasumik sillimmasiissutigineqartartumut, naapertuutissaaq. Pisut malillugit, piginnittussaataitanerup taarsigassarsisumut tunniunneqarnissaata tungaanut, illu sanaqataaffiusoq Namminersorlutik Oqartussat nammineq sillimmasiissutaanni ilaatikkallarniarlugu Naalakkersuisut aalajangersinnaapput, takuuk § 15, imm. 3. Sillimmasiisarfik aalajangersakkap atuunnerani sillimmasiissummut akiligassap akilerneqarsimannginnera pillugu Naalakkersuisunut nalunaaruteqarnissamut periarfissaqarpoq, kisianni tamatumunnga pisussaaffeqarani.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, atuuttumik ikuallattoornissamut illullu ajoqusersinnaaneranut sillimmasiisummut, sillimmasiisummut akiliutissani kinguaattoornertaqanngitsumut, uppersaammik tigusaqanngikkunik Naalakkersuisut taarsigassarsiaritanik tunniussisinnaanngillat. Tunniussinerit suulluunniit sioqqullugit uppersaat pigineqassaaq. Siunertaavoq illuliap aammalu illup naammassereersup illuliornerup ingerlanera tamaat aammalu piffissami ingerlanneqarfissaani isumannaarneqarnissaat, taamaalilluni taarsigassarsiarititani qularnaveeqqut ajorseriartinneqassanani.

Imm. 3-mut

Sillimmasiisarfik sillimmasiisummut akiliutissap akilerneqannginnera pillugu Naalakkersuisunut nalunaarutiginninnissamut imm. 3-mi periarfissinneqarpoq, kisianni pisussaaffilerneqarani. Naalakkersuisut sillimmasiisummut akiliutip kinguaattoornerani piffissaagallartillugu qisuariarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu, nalunaarutiginninnissaq sakkusaavoq pingaaruteqartoq, tassami akiliisimannginneq sillimmasiisummit matussutissap atorunnaarsinnaanerata aarlerinaateqarneranik kinguneqartarmat. Taamaalilluni Naalakkersuisut qularnaveeqqusiussinerisa ingerlaavartumik illersornissaa aaqquissuussinermi tapersearneqarpoq aammalu § 22-mi maleruagassanik malinninnginnermi aalajangersakkat sunniuteqarluartumik allaffissornikkut aqunneqarnissaannut iluaqutaassalluni.

§ 36-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, illunut sanaqataaffiusunut Naalakkersuisunit sananissamut pilersaarusiorneqartunut akuerineqartunullu taamaallaat taarsigassarsititsisoqarsinnaasoq. Siunertaavoq illut sanaqataaffiusut tamarmik aaqqiissutissat assigiissaakkat pitsaassusaallu isumannaakkat, nunaqarfinni aamma illoqarfinni minnerusuni sananeqarnissamut teknikkikkut naleqquttut aammalu assassornermik suliaqartartunit ilinniarsimasunit ilitersorneqarluni sanaqataasumit passunneqarsinnaasut, malillugit sananeqarnissaannik qulakkeerinissaq.

Assigiissaartumik pitsaassuseqarnissaannut, sunniuteqarluartumik allaffissornikkut aqunneqarnissaannut ingerlatsinerlu isumannaatsuulluni tunisassiornerup pilersuinerullu tunngavissaqarsinnaanissaannut sapinngisamik pitsaanerpaamik tunngavissiinissamut tamanna pisariaqartutut nalilerneqarpoq.

Ingerlaavartumik aserfallatsaaliuinissap pisariaqartinneqarnissaa killilerniarlugu aammalu inissiami ingerlatsinermi aningaasaqarneq oqilisaaviginiarlugu, illup qanoq ittuunissaanut akuerissuteqarnermi atortussat aserfallatsaaliorneqartussaangitsut imaluunniit aserfallatsaalioluminartut atorneqarnissaat Naalakkersuisut pingartippaat.

Sanaqataalluni illuliassami ikkussugassami ilaatinneqarpoq nalinginnaasumik kiassarnermik pilersuisusaaq, kiassaat uuliatortoq nalinginnaasuulluni. Nukissiuutit allat imaluunniit tapertaasussat ilanngutsinnissat Naalakkersuisut toqqarsinnaavaat, soorlu seqernup qinngornerinik tigooqqaassutit imaluunniit varnepumpit, taakkua sumiiffinni attuumassutilinni teknikkikkut naleqquttut imaluunniit isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaasutut nalilerneqarpata.

Illuliornerni ataasiakkaani tamaginni illuliornissamut akuersissut sulii piniarneqartassaaq, kisianni illup qanoq ittuunissaanut akuersissutip malitsigisaanik kommunimi teknikkikkut illuliornernut suliaassanik suliarinninnerup pisariillisarneqarneranik malitseqarluni, tassami illup sannai atortulersuutillu ikkussugassat Naalakkersuisunit nalilersorneqareersimammata.

Imm. 2-mut

Illup qanoq ittuunissaanut akuersissuteqarnermut ilaatillugu Naalakkersuisut ukiunut 20-nut siullernut pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinnermut pilersaarummik (PPV-inut pilersaarut) suliaqassapput. PPV-inut pilersaarummi pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuinnermut ukiumoortumik aningaasartuutissat naatsorsuutigineqartut naatsorsorneqassapput aammalu inissiap ingerlatsinikkut aningaasaqarneranik nalilersuinnermut kiisalu qinnuteqartup aserfallatsaaliuinnermut aningaasartuutininik pisariaqartunik akiliisinnaassuseqarneranik nalilersuinnermut tunngavissaliissalluni.

§ 37-mut

Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaata atuutilernera, illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaata atuuttup atorunnaarsinneqarnera kiisalu taarsigassarsiaritit atuttut, taarsigassarsititsinissamut neriorsuutaareersut, taarsigassarsiamut qularnaveeqqusiunneqartut, pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinnermut iluarsaassinermullu taarsigassarsiat aamma taarsigassarsititsinissamut imaluunniit tapiissuteqarnissamut neriorsuutaareersut kiisalu suliat aallartinneqareersut ikaarsaariarnermi qanoq pineqarnissat maleruagassiivigineqarput.

Aalajangersagaq 2026-mut aningaasanut inatsimmi oqaasertaliusaaq nr. 13, Naalakkersuisut - Suliassaqarfik 10-89, tunngavigalugu isigineqassaaq. Oqaasertaliussani siunertaavoq, illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-imeersoq, kingullermik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 27, 21. maj 2024-meersukkut allanngortinneqartoq, malillugu Naalakkersuisut illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsititsinnaanermut tunngavissinneqarnissat, inatsimmi § 2-mi kommunalbestyrelsit piginnaatinneqarnerat assigalugu.

Oqaasertaliussat qulakkiissavaat illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsisitsisinnanermut piginnaatitsissutip ulloq 1. januar 2026 aallarnerfigalugu Naalakkersuisunut nuunneqarnissaa, qitiusumi allaffissornikkut aaqqiineq nuna tamakkerlugu pisariinnerusumik aamma ataasiiarnerusumik allaffissornikkut ingerlatsinissamik qulakkeerinnissinnaasutut nalilerneqarmat. Peqatigisaanik Naalakkersuisut aaqqissuussinermik aqutsinermik allaffissornikkullu ingerlatsinermut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanermik piginnaatinneqarput.

Oqaasertaliussat naapertorlugit taarsigassarsiat, taarsigassarsinissamik neriorsuutit tapiissutissanullu neriorsuutit pioreersut ulloq 1. januar 2026 sioqqullugu Inatsisartut inatsisaat malillugu kommunalbestyrelsimit nalunaarutigineqartut, atugassarititaasut allanngortinnagit kommunalbestyrelsi taarsigassarsisitsisoralugu imaluunniit tapiissutinik tunniussisoralugu ingerlateqqinneqassapput. Illunut sanaqataaffiusunut piffissami nuussinerup nalaani inniminnerneqareerlutilluunniit sanaartorneqalereersut, neriorsuutit aamma malittarisassat atuuttut malillugit ingerlateqqinneqassapput.

§ 37-mi matumani 1. januar 2027 aallarnerfigalugu ikaarsaariarnermi aaqqissuussineq ataavartoq aalajangersarneqarpoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-imeersoq aamma Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 21. maj 2024-meersoq naapertorlugit taarsigassarsiat, taarsigassarsinissamik neriorsuutit, taarsigassarsiamut qularnaveeqqusiunneqartut kiisalu taarsigassarsinissamik imaluunniit tapiissutissanullu neriorsuutit siunissami Naalakkersuisut taarsigassarsisitsisoralugit, qularnaveeqqummik piginnittoralugit aamma tapiissutinik tunniussisoralugit ingerlateqqinneqassasut, Inatsisartut inatsisaanni matumani maleruagassat naapertorlugit imaluunniit § 37-mi aalajangersarneqartut malillugit atugassarititaasut maannamut atuuttut tunngavigalugit.

Taamaalilluni § 37-mi oqaasertaliussaq naapertorlugu 2026-mi ikaarsaariarnermi aaqqissuussinermi utaqqiisaasumit, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu 1. januar 2027 aallarnerfigalugu Namminersorlutik Oqartussanit ataatsimoortumik aqunneqartussamut ikaarsaarnermik pineqarluni.

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2027 atuutilissasoq.

Aaqqissuussinermut Namminersorlutik Oqartussanit aqunneqartumut nutaamut allaffissornikkut isumannaatsumik ikaarsaarnissap qulakkeernissaa siunertaralugu piffissaq atuutilerfissaa aalajangersarneqarpoq, tassani ilaapput suleriaasissanik, suliat ingerlanneqartarnerannut, IT-nik tunngavissiinermik pilersitsinissat aammalu innuttaasunut kommuninullu attaveqatigiinnermut ilitsersuinermullu najoqqutassanik naleqqussaannissaq.

Maluginiaqquneqarpoq illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsisitsisinnaanermut piginnaatitsissut 1. januar 2026 aallarnerfigalugu Naalakkersuisunut nuunneqarsimasoq aammalu 2026-mut aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussaq nr. 13, Naalakkersuisut - Suliassaqarfik 10-89, tunngavigalugu utaqqiisaasumik maleruagassiivigineqartoq. Inatsisartut inatsisaat manna taamaalilluni aqqissuussinermut inatsimmi tunngavissatut ataavartutut atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-meersoq Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernerani peqatigisaanik atorunnaarsinneqassasoq.

Atorunnaarsitsineq aamma Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 21. maj 2024-meersoq, illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat, ilanngullugu atuuppoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taarsigassarsinissamik neriorsuutaareersut kiisalu illunik sanaqataaffiusunik sanaartornissamut imaluunniit pissarsinissamut taarsigassarsiat aamma taarsigassarsiamut qularnaveeqqusiunneqartut, illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 3. december 2018-meersoq imaluunniit Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 21. maj 2024-meersoq naapertorlugit akuerineqartut, Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilerneraniit Naalakkersuisut taarsigassarsisitsisoralugit aamma qularnaveeqqummik piginnittoralugit ingerlatiinnarneqassasut.

Taamaalilluni taarsigassarsiarititat, taarsigassarsinissamik neriorsuutit aamma taarsigassarsiamut qularnaveeqqusiunneqartut Naalakkersuisunut ingerlaannartumik nuutinneqassapput, nutaamik qinnuteqarnissaq imaluunniit taarsigassarsisumit immikkut akuersissuteqarnissaq piumasaqaatigineqaratik.

Ikaarsaariarnerup malitsigisaanik, imm. 4 aamma imm. 6 naapertorlugit allatut pisoqartussaasimangippat, taarsigassarsiarititat siunissami Inatsisartut inatsisaanni matumani atugassarititaasut malillugit allaffissornikkut aqunneqassapput. Taamaattumik taarsigassarsiat amerlaqatigiinnik annertussusilerlugit akilersugassanngortinneqartarnerat, erniaqartitsineq, akilersuutit, isertitat tunngavigalugit akiliisarneq kiisalu akiliutit kommunimi pilersaarutaasumik piffissakkaartumik aserfallatsaaliuinnermut iluarsaassinermullu aningaasaateqarfirmmut nuunneqartarnerat pillugit maleruagassat maannamut atuuttut, Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernerata kingorna imm. 3-mi pineqartunut taarsigassarsianut atuukkunnaassapput.

Aalajangersakkami ingerlaavartitsinissaq qulakkeerneqarpoq aammalu angerlaassinerup malitsigisaanik innuttaasut nutaamik qinnuteqartariaqannginnissaat qulakkeerneqarluni. Aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaata atuutilerneraniit siunissamut taamaallaat sunniuteqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernera sioqqullugu akiliutigineqarsimasut ikaarsaariarnermi qanoq pineqarnissaat erseqqissarneqarpoq.

Erniat, akilersuutit kiisalu akiliutit allat, taarsigassarsisup Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernera sioqqullugu maleruagassat maannamut atuuttut naapertorlugit kommunalbestyrelsimut akiliutai, utertinneqassanngillat. Akiliutit taakku akiliinerup nalaani maleruagassat atugassarititaasullu atuuttut naapertorlugit akilernerqarsimasutut isigineqarput.

Aalajangersakkap kingunerisaanik taarsigassarsisup imm. 3-mi pineqartunut taarsigassarsianut tunngatillugu kommunalbestyrelsimut ernianik akilersuutinillu akiliisussaaitaanera Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilerneraniit atorunnaassaaq. Peqatigisaanik illunik sanaqataaffiusunik pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuinissamut, nutarterinissamullu kommunip taarsigassarsiissutissatut imaluunniit tapiissutissatut agguagassaanut nuussinerit taarsigassarsianut taakkununga tunngatillugu atorunnaassapput.

Kommunip taarsigassarsiissutissatut imaluunniit tapiissutissatut agguagassai pisortat aningaasalersuinermit aaqqissuussineranni maannamut atuuttumi pilersinneqarsimapput, tassani kommunit ataatsimoortumik tapiissutit aqutigalugit tunniunneqarsimasut aammalu maleruagassat maannamut atuuttut naapertorlugit taarsigassarsisunit akiliutigineqartut tunngavigalugit aaqqissuussineq aqussimallugu. Aningaasat taakku taarsigassarsisunut ataasiakkaanut nammineq ileqqaagaasutut isigineqassanngillat. Taamaattumik taarsigassarsisoq aningaasat maleruagassat maannamut atuuttut naapertorlugit kommunalbestyrelsimut akilernerqarsimasut imaluunniit kommunip taarsigassarsiissutissatut imaluunniit tapiissutissatut agguagassaanut nuunneqarsimasut utertinneqarnissaannik ataasiakkaatut piumasaqaateqarsinnaanngilaq.

Aalajangersagaq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni aningaasatigut iluarsiiisuteqartoqarsinnaaneranut, kommunip taarsigassarsiissutissatut imaluunniit tapiissutissatut agguagassaanut aningaasat atorneqanngitsut pillugit, maleruagassiinngilaq. Apeqqutit taamaattut Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni aningaasatigut allaffissornikkullu immikkut suliarineqassapput.

Aalajangersagaq siunissamut atuuttussanut taamaallaat sunniuteqarpoq. Taamaattumik aalajangersakkap kingunerinngilaa akiliutit akilernerqareersut taarsigassarsisumut

utertinneqassasut imaluunniit akiliutit siusinnerusukkut akilerneqarsimasut inatsisinut naapertuutinningsutut isigineqassasut.

Imm. 5-mut

Aalajangersakkami illunik sanaqataaffiusunik pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuinissamut, nutarterinissamullu taarsigassarsiat atuuttut kiisalu taarsigassarsinissamik imaluunniit tapiissutissanullu neriorsuutit, maleruagassat maannamut atuuttut naapertorlugit Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernera sioqqullugu tunniunneqarsimasut imaluunniit nalunaarutigineqarsimasut, maleruagassiivigineqarput.

Aalajangersakkap kingunerisaanik taarsigassarsiat atuuttut aamma neriorsuutit taamaattut Naalakkersuisut taarsigassarsisitsisoralugit imaluunniit tapiissutinik tunniussisoralugit ingerlateqqinneqassapput. Taarsigassarsiat aamma neriorsuutit taarsigassarsiat tunniunneqarneranni imaluunniit neriorsuutip nalunaarutigineqarnerani atugassarititaasut atuuttut tunngavigalugit allannguuteqartinnagit ingerlateqqinneqassapput.

Siunertaavoq taarsigassarsiat tunniunneqareersut aamma neriorsuutit nalunaarutigineqareersut atorunnaanginnissaat imaluunniit nalornissutigineqalinnginnissaat, kommunip taarsigassarsiissutissatut imaluunniit tapiissutissatut agguagassai kiisalu kommunit illunik sanaqataaffiusunik pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuinissamut, nutarterinissamullu taarsigassarsisitsisarnerat tapiissuteqartarnerallu pillugit maleruagassat Inatsisartut inatsisaanni matumani siunissami aaqqissuussinertut ingerlateqqinneqannginnerat pissutigalugu.

Aalajangersagaq taarsigassarsianut atuuttunut aamma neriorsuutitut Inatsisartut inatsisaata atuutilernera sioqqullugu tunniunneqarsimasunut imaluunniit nalunaarutigineqarsimasunut taamaallaat atuuppoq. Taamaattumik Inatsisartut inatsisaata atuutilernerata kingorna maleruagassat atorunnaarsinneqartut naapertorlugit illunik sanaqataaffiusunik pilersaarutaasumik aserfallatsaaliuinissamut, nutarterinissamullu taarsigassarsinissamik imaluunniit tapiissutissanullu neriorsuuteqartoqarsinnaassanngilaq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami illu sanaqataaffiusoq Inatsisartut inatsisaata atuutilernerani inniminneqareersimappat imaluunniit sananeqaleruttorpat, tamanna maleruagassiivigineqarpoq.

Pisuni taamaattuni taarsigassarsinissamik neriorsuut Naalakkersuisut taarsigassarsisitsisoralugit aammalu Inatsisartut inatsisaanni matumani maleruagassat malillugit atugassarititaasut tunngavigalugit, ikaarsaariarnerup malitsigisaanik allannguutit pisariaqartut ilanngullugit, ingerlateqqinneqassaaq. Tamatumani ilaapput Naalakkersuisut

siunissami taarsigassarsisitsisunngornerat aammalu taarsigassarsiat aaqqissuussineq nutaaq naapertorlugu allaffissornikkut aquneqarnissaat pissutigalugit naleqqussaanerit pisariaqartut.

Siunertaavoq suliat aallartinneqareersut aningaasalersorneqarnissaannut tunngaviusut pillugit nalornissuteqartoqannginnissaa aammalu peqatigisaanik suliat ikaarsaariarnermi unitsinneqaratik imaluunniit allaffissornikkut nalorninertaqartinneqarnatik naammassineqarsinnaanissaat qulakkiissallugu.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkap kingunerisaanik taarsigassarsiat atuuttut Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 19. november 2007-imeersumi §§ 47-63 imaluunniit illunut sanaqataaffiusunut taarsigassarsisitsisarneq pillugu siusinnerusukkut inatsisit naapertorlugit taarsigassarsiaritinneqarsimasut, atugassarititaasut allannguuteqartinnagit ingerlateqqinneqassapput.

Taarsigassarsiat taakku imm. 3-mi pineqartunut taarsigassarsianut taarsigassarsinissamullu neriorsuutunut naleqqiullutik allaanerupput, tassami taakku aaqqissuussinert pisooqaanerusut sinneriummata, inatsisitigut maleruagassat siusinnerusukkut atuuttut aammalu 2018-imi inatsit 2024-milu allannguut malillugit kommuninit aquneqartumut aaqqissuussinermut naleqqiullugit atugassarititaasut allaanerusut tunngavigalugit tunniunneqarsimasut.

Aalajangersakkap taamaalilluni kingunerisaanik taarsigassarsiat pisooqaanerusut 2007-imi Inatsisartut peqqussutaat imaluunniit aaqqissuussinert siusinnerusukkut atuuttut naapertorlugit tunniunneqarsimasut, Inatsisartut inatsisaanni matumani atugassarititaasunut nutaanut nuunneqassanngillat. Taarsigassarsiat taakku taarsigassarsinermut tunngavimmi siullermi pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu tunngavigalugit ingerlateqqinneqassapput.

Siunertaavoq angerlaassineq aamma siunissamut tunngatillugu aaqqissuussinert ataatsimoortinneqarnera 2018-imi inatsit aamma 2024-mi allannguut naapertorlugit illunut sanaqataaffiusunut aaqqissuussinermut maanna atuuttumut killilerneqassasoq. Taarsigassarsisunut taarsigassarsianik pisooqaanerusunik maleruagassat siusinnerusukkut atuuttut naapertorlugit suli akilersuisunut inatsisitigut isumannaatsuunissaq allanngutsaaliuinerlu pingaartinneqarput.